

ΝΙΤΣΑ

32, 1990
ης - Ιούνης

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ. ΤΕΥΧΟΣ 32 ΔΡΧ.150
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ
Βυρσοδευγείο - Εκτροπή Αώου.	277
Βυρσοδευγείο - Το τέρας που μας απειλεί.	278
Ψηφίσματα.	278
Η Κόνιτσα του 1990 Σ. Τουφίδη.	283
Γοργοπόταμος ή Τούρναβο Σ. Οικονόμου.	284
Μουσικό Γυμνάσιο Δολιανών Κ. Τ.	286
Παπάς είναι ο διάολος Α. Ευθυμίου.	287
Η Δοξασμένη Κοιλάδα Η. Παπαζήση.	288
Πολλοί σύλλογοι Λ. Εζνεπίδη.	290
Η μέλισσα Σ. Τουφίδη.	291
Ευπρόσδεκτοι επισκέπτες Σ. Τ.	293
Γιατί λέγεται Λάτσης ο Πυρσογιαννίτης Θ. Ζιώγα.	293
Συναυλία Σ. Τ.	295
Η τελευταία αρκούδα της Πίνδου Δ. Χατζή.	296
Χημική ρύπανση στον Αώο Σ.Π.Η.Φ.	299
Βιβλιοπαρουσίαση.	300
Ο Ποιητής Α. Κολιού.	301
Εκδρομή Αμαράντου Δ. Παπαμιχάλη.	302
Αθλητικές δραστηριότητες Κ. Παγανιά.	302
Σχόλια.	303
Ειδήσεις.	304
Κοινωνικά.	306

Κόνιτσα
Βυρσοδευγείο και Κόνιτσα
Πορεία Κονιτσιωτών στα Γιάννενα

*Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή*

*Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος
Τσούβαλη Κατερίνα*

*Υπεύθυνος σύμφωνα
με το Νόμο:
Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655)
22.464 — 22.212*

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ 800
Εξωτερικού, Δολ. U.S.A. 20. Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη,
ή στο βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα

Για την Αθήνα, στο Νικολ. Δ. Καζαμία
Εμμ. Μπενάκη 24. Τηλ. 36 27 725

ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟ - ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΩΟΥ

Παραδίνουμε σήμερα στη δημοσιότητα, μέσω του περιοδικού μας, μια σειρά γηφισμάτων και υπομνημάτων γύρω από τη λειτουργία του βυρσοδευείου και την εκτροπή των πηγών του Αώου που σχεδιάζει η Δ.Ε.Η. γιατί θεωρούμε τα δύο αυτά ζητήματα πολύ σοβαρά και γιατί πιστεύουμε ότι η πληρέστερη ενημέρωση όλων των αναγνωστών μας θα τους φέρει πιο κοντά σ' αυτούς που αγωνίζονται στην πρώτη γραμμή για το καλό της επαρχίας μας.

Καλούμε όλους τους πατριώτες να ενώσουν και τη δική τους φωνή διαμαρτυρίας με τη δική μας, γιατί έτσι μόνον θα αποτραπεί μια καταστροφή για την οποία θα μας καταριούνται οι επερχόμενες γενιές.

Κάθε γήφισμα είναι μια ξεχωριστή κραυγή και όσο κι αν υπάρχουν κοινά σημεία αποτελεί μνημείο υπευθυνότητας του απλού λαού για τα ζητήματα που τον αφορούν.

Σ.Ε.

ΒΥΡΣΟΔΕΥΕΙΟ – ΤΟ ΤΕΡΑΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΠΕΙΛΕΙ

Όταν μικρά παιδιά ακούγαμε το δασκαλό μας να μας μιλά για το φοβερό τέρας της Λέρνης, τη Λερναία Ύδρα, ποτέ δε φανταζόμασταν ότι θα βρισκόμασταν στην ανάγκη να αντιμετωπίσουμε οι ίδιοι έναν παρόμοιο εχθρό.

Η Λερναία Ύδρα, μεταμορφωμένη στο περιβόητο πλέον βυρσοδευείο, ξανασηκώνει τα πολυάρθρα, γεμάτα δηλητήριο, κεφάλια της και μας απειλεί.

Απειλεί τη γεωργική μας παραγωγή, απειλεί τον υδάτινο πλούτο μας, απειλεί την ίδια μας τη ζωή...

Δέκα χρόνια τώρα παλεύουμε να το αποκεφαλίσουμε και εκεί που πιστεύαμε ότι νικήσαμε να το πάλι μπροστά μας φοβερό και απειλητικό.

Στη θέση των κομμένων κεφαλιών δύο και περισσότερα εμφανίστηκαν.

Μπροστά στον κίνδυνο οι κάτοικοι της Κόνιτσας και των γύρω χωριών ξεσηκώθηκαν, αφήνοντας στην άκρη κομματικές διαφορές και μικροσυμφέροντα. Ο κίνδυνος είναι κοινός κι έτσι τον διαισθάνθηκε ο αγρότης, ο εργάτης, ο υπάλληλος.

Τα κηρύγματα των επιχειρηματιών, που εκμεταλλεύονται τις ανάγκες των απλών ανθρώπων και την εγκατάλειψη της επαρχίας μας και που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι το δικό τους κέρδος, πέφτουν στο κενό.

Το τέρας θα εξοντωθεί. Η φωνή μας, η κραυγή μας, η κοινή μας πάλη, θα αποτελέσουν τον αναμμένο δαυλό που δε θα επιτρέπει στη θέση των κομμένων κεφαλιών να εμφανιστούν νέα.

Καλούμε όλους τους Κονιτσιώτες, όλους τους Ηπειρώτες, όλους τους πολίτες που νοιάζονται για μια σωστή ανάπτυξη της επαρχίας μας και αποτροπή ολέθριων επεμβάσεων στη φύση, όπου κι αν βρίσκον-

ται, να μας συμπαρασταθούν.

Εμείς επιμένουμε:

«ΟΧΙ ΣΤΟ ΒΥΡΣΟΔΕΥΕΙΟ ΝΑΙ
ΣΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ»

Σ.Ε

(ακολουθούν τα ψηφίσματα)

ΨΗΦΙΣΜΑ

Σήμερα, Κυριακή δέκα (10) Ιουνίου 1990, σύσσωμος ο λαός της Επαρχίας Κόνιτσας, βρισκόμενος σε κατάσταση συναγερμού και εγρήγορσης στο Δημαρχιακό μέγαρο, διατρανώνει την πίστη του και τη αποφασιστικότητά του, να αγωνιστεί, υπέρ των δικαίων του, ενάντια στην εσφαλμένη και αμυχολόγητη απόφαση του κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, να χορηγήσει προσωρινή άδεια λειτουργίας του Βυρσοδευείου. Η απόφαση αυτή αντιστρατεύεται την εκφρασμένη γνώμη του λαού της Κόνιτσας με το γνωστό ανά το Πανελλήνιο δημοψήφισμα όπου με συντριπτική πλειοψηφία δηλώθηκε η βούλησή του. Αντιστρατεύεται επίσης η θέληση της πλειοψηφίας, άρα κατ'επίκληση της Δημοκρατίας, όταν με «νομιμοφανή» τεχνάσματα προσπαθεί, εκμεταλλευόμενος την ισχύ που απορρέει από το αξίωμά του, να περάσει θέση ηθικά και νομικά αστήρικτη και αβάσιμη, δικαιώνοντας τον επιχειρηματία και καταδικάζοντας σε εξόντωση την Επαρχία μας.

Καταγγέλλουμε στην Κυβέρνηση και στο Πανελλήνιο την απαράδεκτη μεθοδολογία του κ. Νομάρχη να αποφασίζει μόνον αυτός για την Κόνιτσα ερήμην του λαού της, μετά από μία δεκαετία αγώνων που είχαν ως αποτέλεσμα τη μη λειτουργία του Βυρσοδευείου, αλλά δυστυχώς όχι την πολυπόθητη μετατροπή του.

Καταγγέλλουμε ακόμη τη σχεδιαζόμενη από τη ΔΕΗ εκτροπή των πηγών «Βάλια Κάλντα», που θα στερήσει τον Αώο από την κυριότερη υδάτινη αρτηρία του με συνέπεια την ανατροπή του οικοσυστήματος της χαράδρας και την οικονομική κατα-

τροφή της περιοχής, εφόσον ο Αώος είναι ο ζωοδότης της.

Για τα δύο αυτά φλέγοντα προβλήματα εμείς ο λαός της Κόνιτσας δηλώνουμε πως θα βρισκόμαστε σε διαρκή αγωνιστική ετοιμότητα και θα προβούμε ακόμη και σε δυναμικές ενέργειες όλοι ενωμένοι, έρα από κομματικές διαφορές και αντιπαλοότητες.

Καλούμε τους φίλους της Επαρχίας μας, καθώς και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να πλαισιώσουν τον αγώνα μας και διακηρύσσουμε προς όλες τις κατευθύνσεις, πως και η Κόνιτσα είναι Ελλάδα και πως η μέθοδος των τετελεσμένων γεγονότων δε θα περάσει.

Ως Επιτροπή αγώνα έχουμε να προτείνουμε:

1. Μεταφορά πλυντηρίων σε άλλη περιοχή και λειτουργία β' φάσης στις εγκαταστάσεις της Κόνιτσας, (ραφή δερμάτων).

2. Μετατροπή σε οιασδήποτε μορφής Βιομηχανία που δεν θα ρυπαίνει το περιβάλλον και δε θα βλάπτει την υγεία των κατοίκων.

Ακόμη, μέσα από την παλλαϊκή Συνέλευση, αποφασίστηκε με απόλυτη πλειοψηφία:

1. Προειδοποιητικό κλείσιμο της Εθνικής Οδού τη Δευτέρα, 11 - Ιουνίου 1990, για μία ώρα (2 έως 3 μ.μ.).

2. Κάθοδος της Επιτροπής αγώνα στα Γιάννενα και επίδοση του γηφίσματος στον κ. Νομάρχη και,

3. Κλείσιμο της Εθνικής Οδού επί αόριστον, εφόσον δεν αποδώσουν οι άλλες ενέργειες και απεργιακές κινητοποιήσεις στην αγορά της Κόνιτσας.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Σήμερα Τρίτη, 19 - 6 - 1990, καταθέτουμε στον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων γήφισμα διαμαρτυρίας και εναντιωνόμαστε στη με-

θοδευμένη υποβάθμιση της Επαρχίας μας, τόσο από τη λειτουργία του Βυρσοδευείου της «ΕΥΡΩΔΕΡΜ», όσο και του Αώου στη «ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ».

Εμείς ο λαός της Κόνιτσας μετά από υπεύθυνη επιστημονική ενημέρωση και μετά από αγώνα δέκα (10) χρόνων, συνεχίζουμε να παλεύουμε για ποιότητα ζωής και σύμμετρη με το περιβάλλον ανάπτυξη.

Δεν θέλουμε λάθος επιλογές που θα οδηγήσουν τον τόπο μας σταδιακά σε υποβάθμιση και μαρασμό.

Έχουμε προγραμματίσει για μας ανάπτυξη που θα στηρίζεται στις πλουτοπαραγωγικές πηγές του τόπου μας: στα ποτάμια μας, στα ιαματικά μας λουτρά, στον κάμπο μας, στα βουνά μας, στα απείρου κάλλους φυσικά μας τοπία. Γεωργία, κτηνοτροφία, εκμετάλλευση δασικό πλούτου και Ιαματικών πηγών, ιχθυοκαλλιέργεια, τουρισμός, ορδόδοξη εκβιομηχάνιση, αυτό είναι το πλαίσιο που προτείνουμε και δρομολογούμε.

Δεν επιτρέπουμε να αποφασίζουν για μας απρόσκλητοι προστάτες, γιατί έχουμε θέση και άποψη πάνω σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και προγραμματισμένης ανάπτυξης.

Σας καλούμε κ. Νομάρχη να σεβαστείτε τη θέληση του Κονιτσιώτικου λαού που μια ακόμη φορά δείχνει την ενότητά του και την αποφασιστικότητά του.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΥΚΕΣΗΣ	ΝΙΚΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥΦΙΔΗΣ	ΜΑΚΗΣ ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΝΙΔΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΛΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΩΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΥΡΤΖΟΓΛΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΟΥΧΗΣ
ΧΡΥΣΑΥΓΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ	ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΜΠΟΛΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΗΓΑΔΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΦΑΛΑΣ	ΘΩΜΑΣ ΣΠΑΝΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΓΟΥΡΤΖΗΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ – ΔΗΛΩΣΗ

Εμείς οι Πρόεδροι των κοινοτήτων του λεκανοπεδίου Κόνιτσας, που υπογράφουμε αυτή τη δήλωση και παρακολουθούμε βήμα προς βήμα την εξέλιξη του θέματος: Βυρσοδευείο - εκτροπή πηγών Βάλια - Κάλντα εκφράζοντας τη θέληση των κατοίκων που εκπροσωπούμε.

1. Διατυπώνουμε την έντονη ανησυχία και αγανακτησή μας γιατί, παρά την επανειλημμένα διακηρυγμένη θέση κατά του καταστροφικού για την επαρχία μας εργοστασίου, μεθοδεύεται η λειτουργία του.

2. Είμαστε αντίθετοι στη λειτουργία του γιατί θα υποβαθμίσει τον κάμπο μας και θα καταστήσει προβληματικά στην αγορά τα προϊόντα μας.

3. Είμαστε αντίθετοι στη σταδιακή καταστροφή της χαράδρας από την εκτροπή των νερών του Αώου, μειώνοντας την ποσότητά τους και εν συνεχεία την μόλυνσή τους από τη λειτουργία του βυρσοδευείου. Λειτουργία που θα επιφέρει τη μόλυνση των υπόγειων νερών από τα οποία πρόκειται να υδροδοτηθούν τα χωριά μας.

4. Ανησυχούμε για την μεθοδευμένη υποβάθμιση της περιοχής μας, γιατί τι άλλο μπορεί να σημαίνουν οι ενέργειες:

α) Η εκτροπή του Αώου προς άλλη κατεύθυνση

β) Οι επανειλημμένες αναφορές ότι το ποντίκι ενδημεί μόνον στην περιοχή Κόνιτσας με αποτέλεσμα να μην αγοράζονται τα προϊόντα μας.

γ) Η επιμονή να λειτουργήσει το καταστροφικό εργοστάσιο.

Δηλώνουμε:

ότι θα αγωνιστούμε για να αποτρέψουμε την καταστροφή που έρχεται και είμαστε στο πλευρό της «ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΓΩΝΑ»

Για την κοινότητα Μαζόου
Ο Πρόεδρος ΛΕΩΝ ΚΟΛΙΟΣ

Για την κοινότητα Μελισσόπετρας
Ο Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

Για την κοινότητα Καβασίων
Ο Πρόεδρος ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Για την κοινότητα Αετόπετρας
Ο Πρόεδρος Καρακατσάνης Χρήστος

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ 16 - 6 - 90 ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ο Αγροτικός Σύλλογος Κόνιτσας αποφάσισε να προσχωρήσει σε κινητοποιήσει μαζί με τους φορείς της Επ. Κόνιτσας, και τον λαό της, για τα θέματα, του Βυρσοδευείου και της Εκτροπής του ΑΩΟΥ.

Πιστεύουμε ότι οι λύσεις που προωθούνται δίνουν άμεσα τα συμφέροντα του αγροτικού κόσμου μιας και οι επιπτώσεις από την λειτουργία του Βυρσοδευείου καθώς και από την Εκτροπή του Αώου θα είναι καταστροφικές για τον κάμπο μας και τις καλλιέργειες μας.

Ζητάμε λοιπόν από την πολιτεία και τα αρμόδια Υπουργεία καθώς και από τον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, να σεβαστεί το Δημοψήφισμα του 1982 όπου εκφράσθηκε η θέληση του Κονιτσιώτικου Λαού.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χατζηρούπης Γεώργιος

ΨΗΦΙΣΜΑ

Κοινότητας Καλλιθέας της Επαρχίας
Κόνιτσας Νομού Ιωαννίνων
ΠΡΟΣ

Τον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Επιτροπή Αγώνα κατά λειτουργίας Βυρσοδευείου, κατά εκτροπής πηγών Αώου (Βάλια Κάλντα)

Κύριε Νομάρχη:

Ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο και όλοι οι κάτοικοι της Κοινοτητάς μας, τάσσονται κατά της λειτουργίας του Βυρσοδευείου, διότι από τα επιστημονικά δεδομένα του Τεχνικού Επιμηλητηρίου Ιωαννίνων και άλλων επιστημονικών φορέων είμαστε πεπεισμένοι πλέον ότι η λειτουργία του θα επιφέρει τεράστιες και ανεπανόρθωτες οικονομικές και οικολογικές καταστροφές σε ολόκληρο το λεκανοπέδιο της Επαρχίας μας.

Η εκτροπή των πηγών του Αώου, που σχεδιάζεται από τη Δ.Ε.Η. μας βρίσκει αντίθετους, διότι εκτός της μείωσης των υδάτων του Αώου που θα καταντήσει ξερό-λακκος και δεν θα είναι δυνατόν να αρδευθούν τα είκοσι χιλιάδες στρέμματα καλλιεργήσιμης γής του κάμπου μας από τον οποίο ζούμε, θα επιφέρει και δεύτερο πλήγμα διότι δεν θα είναι δυνατόν να παρασύρονται οι τόννοι των λυμμάτων του Βυρσοδευείου από τον ξεροπόταμο Αώο και θα λιμνάζουν με τις γνωστές ολέθριες συνέπειες για τη ζωή των κατοίκων.

Κατόπιν τούτων τασσόμεθα στο πλευρό της επιτροπής αγώνα και δηλώνουμε ότι θα αγωνιστούμε σύσσωμοι για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΑΚΚΑΣ

Τα Μέλη
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΡΟΚΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΑΚΚΑΣ
ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΝΤΙΝΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ
ΧΡΥΣΟΣ ΟΣΤΟΜΟΣ ΛΑΚΚΑΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΝΤΙΝΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ
ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ 16-6-90

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Γενική Συνέλευση του Αγροτικού Γεργικού Συνεταιρισμού Κόνιτσας με

πλειοψηφία αποφάσισε, σήμερα 16 - 6 - 90 και ημέρα Σάββατο και ώρα 9 μ.μ, τα εξής:

1. Τασσόμεθα ενάντια στην λειτουργία του Βυρσοδευείου, γιατί πιστεύουμε ότι οι επιπτώσεις στον κάμπο μας και στην ίδια μας ζωή θα είναι καταστροφικές. Συμπαραστεκόμεθα στην Επιτροπή Αγώνα των Φορέων της Κόνιτσας, σ' όλες τις αποφάσεις και τις κινητοποιήσεις που αυτή έχει αποφασίσει.

2. Τασσόμεθα ενάντια στα σχέδια της ΔΕΗ για την εκτροπή του ΑΩΟΥ γιατί πιστεύουμε ότι ο κάμπος θα πάγει να αρδεύεται, αφού και τώρα το νερό δεν επαρκεί για τις καλλιέργειές μας.

Πιστεύουμε ότι και τα 2 αυτά προβλήματα συνδέονται άμεσα μεταξύ τους, και δηλώνουμε ότι θ' αγωνιστούμε μαζί μ' όλους τους Κονιτσιώτες για να μην καταστραφεί η Κόνιτσα

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κόνιτσα 19 - 6 - 1990

Αριθ. πρωτ. 64

ΚΥΡΙΟΝ

ΝΟΜΑΡΧΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

**Δ/ΣΗ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

ΘΕΜΑ: 1) Περί εκτροπής της ΔΕΗ των νερών ποταμού Αώου στην περιοχή ΒΑΛΛΙΑ ΚΑΛΤΑΝΤΑ.

2) Περί Βυρσοδευείου στην περιοχή μας.

Ο ΤΟΕΒ Κόνιτσας σας ενημερώνει:

Το (Δ.Σ) Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΟΕΔ Κόνιτσας σε συνεδρίασή του με την πράξη Νο 10/18 - 6 - 90 αποφάσισε ομοφώνως και καταδίκασε τόσο την προσπάθεια να δοθεί άδεια λειτουργίας του Βυρσοδευείου, όσο και την πρόθεση της ΔΕΗ να εκτρέψει την Βάλια Κάλντα.

Οι λόγοι για τους οποίους εναντιωνόμαστε στην προώθηση των δύο παραπάνω θεμάτων είναι οι εξής:

1ον Το αρδευτικό δίκτυο το οποίο έχει περατωθεί στον κάμπο της Κόνιτσας θα τεθεί σε αχρηστία γιατί γνωρίζουμε καλά ότι τους θερινούς μήνες η παροχή του Αώου οφείλεται κυρίως στα νερά της ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ.

Δεδομένου λοιπόν ότι ήδη τα νερά του Αώου κατά τους θερινούς μήνες του έτους δεν επαρκούν, και για πότισμα, και για να υπάρχει παροχή νερού στον Αώο κατάντη του φράγματος άρδευσης, μετά την εκτροπή της ΔΕΗ, ο Αώος θα στερέψει.

2ον Ο κάμπος της Καλλιθέας αρδεύεται από τα νερά του Αώου σε ύψος της διαδρομής του χαμηλότερο της εκβολής των λυμάτων του ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΟΥ.

Αυτό σημαίνει κύριε Νομάρχη κίνδυνο για τα προϊόντα που παράγει ο κάμπος της Καλλιθέας και δυσφήμιση και πτώση της διάθεσης, μιας και πρόκειται για φρούτα τα οποία διατίθενται από τους ίδιους στην κατανάλωση.

Επίσης σημαίνει κύριε Νομάρχη κίνδυνο για τα προϊόντα που παράγει ο κάμπος της Καλλιθέας και δυσφήμιση και πτώση της διάθεσης, μιας και πρόκειται για φρούτα τα οποία διατίθενται από τους ίδιους στην κατανάλωση.

Επίσης προβλέπεται μέρος του κάμπου της Κόνιτσας και συγκεκριμένα στην περιοχή Μαζίου - Αετόπετρας να αρδευτεί από τα νερά του Αώου επίσης κατάντη της εκβολής των λυμάτων του Εργοστασίου, και σύμφωνα με τις γνωματεύσεις πολλών επιστημονικών φορέων όπως του Τ.Ε.Ε. τμήμα Ιωαννίνων, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και άλλων, θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στις καλλιέργειες.

ΚΥΡΙΕ ΝΟΜΑΡΧΑ εμείς ως Οργανισμός ο οποίος γνωρίζουμε καλλίτερα από όλους ότι συμβαίνει στα 25.000 στρέμματα περίπου του κάμπου Κόνιτσας, είμαστε σε θέση να σας πληροφρήσουμε ότι η οικο-

νομία της Επαρχίας Κόνιτσας χρόνο με το χρόνο ανεβαίνει και βελτιώνει το βιωτικό επίπεδο των κατοίκων σημαντικά, και αυτό οφείλεται στην γεωργική παραγωγή.

Τα δύο όμως προβλήματα που σήμερα μας απασχολούν και σας εκθέτουμε προς υποστήριξη, θέτουν σε αμφισβήτηση και δυακυβεύει το αγροτικό εισόδημα της περιοχής.

Η Κόνιτσα κύριε Νομάρχα οδεύει προς την οικονομική ευημερία με έναν συνδυασμό αγροτικής παραγωγής και τουριστικής - ανάπτυξης γιατί πράγματι χρόνο με το χρόνο οι επισκέπτες της χαράδρας μας πολλαπλασιάζονται. Όμως αυτή η προοπτική θα ανασταλεί και θα ακυρωθεί τόσο με την λειτουργία του βαρέως οχλούντος ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟΥ, όσο και με την σχεδολογούμενη εκτροπή της ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ.

Γι' αυτό παρακαλούμε να ταχθήτε στο μέρος μας, και να ενεργήσετε δετικά για την λύση των δύο αυτών μεγάλων προβλημάτων.

Με τιμή

Ο Πρόεδρος του ΤΟ

Γεώργιος Κή

Η Κόνιτσα του 1990

Πολλά είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κόνιτσα, καθώς οδεύουμε προς το περιλάλητο 2.000.

Τα προβλήματα αυτά συσσωρεύθηκαν χρόνο με το χρόνο, κυρίως από την αδιαφορία της Πολιτείας, γιατί μετά τον εμφύλιο εφαρμόστηκε μια πολιτική υπέρμετρης ανάπτυξης ορισμένων κέντρων εις βάρος της επαρχίας. Έτσι, παρά τις αντικειμενικές προϋποθέσεις που υπήρχαν στον τόπο μας για μια ανάπτυξη ικανή να βγάλει τους κατοίκους από την υποαπασχόληση και τη μιζέρια, δεν έγιναν σημαντικά βήματα, ούτε από την Πολιτεία, ούτε από το ιδιωτικό κεφάλαιο, με αποτέλεσμα τη μετανάστευση (στο εσωτερικό και στο εξωτερικό) και την απογίλωση της υπαίδρου από το ανθρώπινο δυναμικό.

Στη δεκαετία 1980 - 90 μας «θυμήθηκαν», ταυτόχρονα Κράτος και ιδιωτική πρωτοβουλία: το μεν Κράτος να αυξήσει το ηλεκτρικό δυναμικό της χώρας με την εκτροπή των πηγών Αώου προς τη μεριά του Μετσόβου, ή δε ιδιωτική πρωτοβουλία με την κατασκευή ενός βυρσοδευείου που δεν γίνεται σήμερα δεκτό σε κανένα μέρος, από πολιτισμένους ανθρώπινους, λόγω της βαριάς όχλησης που δημιουργεί. Έτσι, στο σωτηριο έτος 1990, η Κόνιτσα αντί να κάνει βήματα προόδου προς τα εμπρός, βρίσκεται στις πιο δύσκολες μέρες της ιστορίας της, με το ενδεχόμενο να πάει πίσω.

Αυτή τη στιγμή η Κόνιτσα ταλανίζεται από τη σχεδιαζόμενη εκτροπή της «Βάλια Κάλντα» από τη ΔΕΗ, την ενδεχόμενη λειτουργία του Βυρσοδευείου, την καθυστέρηση λειτουργίας του έτοιμου από κτιριακή άποψη Κέντρου Υγείας...

Εκτροπή και Βυρσοδευείο, όσο κι αν φαίνονται άσχετα, συνδέονται μεταξύ τους λόγω της ζημιάς που θα προκαλέσουν, στον κάμπο της Κόνιτσας και όχι μόνο γι

αυτό. Είναι σίγουρο ότι θα ακολουθήσει η υποβάθμιση όλης της περιοχής.

Αναλυτικότερα: Η εκτροπή εκτός από την οικολογική αναστάτωση που θα φέρει στον Εθνικό Δρυμό Πίνδου, θα έχει και ανασταλτικές επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη - που τώρα τελευταία άρχισε να παρουσιάζεται - στα γύρω από το Δρυμό χωριά. Και το χειρότερο, θα συντελέσει στην καταστροφή του κάμπου στο λεκανοπέδιο, του Αώου, αφού δε θα επαρκεί πια το νερό του ποταμού για το πότισμα των είκοσι και πλέον χιλιάδων στρεμμάτων. Και να σκεφτεί κανείς ότι για τον αναδασμό αυτού του κάμπου, το Κράτος πάνω από 1. δισεκατομμύριο δραχμές.

Άσχημες μέρες περιμένουν τους αγρότες μας!

Για το Βυρσοδευείο, υπάρχει η εκφρασμένη, από τη συντριπτική πλειοψηφία του Κονιτσιώτικου λαού, θέση με το δημοψήφισμα του 1982.

Η θέση αυτή ήταν και παραμένει: «όχι στο Βυρσοδευείο, ΝΑΙ στη μετατροπή του».

Δυστυχώς, ύστερ' από μια δεκαετία στασιμότητας, φτάσαμε σήμερα σε υποτροπή της κατάστασης με την πρόσφατη δήλωση του καινούργιου Νομάρχη, ότι θα δώσει άδεια λειτουργίας στον επιχειρηματία. Ο κίνδυνος είναι άμεσος.

Εμείς, όπως θα γνωρίζουν οι αναγνώστες του περιοδικού μας, δεν πάγαμε όλα αυτά τα χρόνια, να κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου, αλλά... φωνή εν τη ερήμω!

Αφήσαμε τελευταίο το ζήτημα του Κέντρου Υγείας, που κατά τη γνώμη μας έρχεται πρώτο απ' όλα, αλλά επισκιάστηκε κάπως λόγω της ξαφνικής νεκρανάστασης του Βυρσοδευείου. Το κτίριο του Κ.Υ τελείωσε. Έγινε ένα Κέντρο μ' όλες τις προδιαγραφές (θάλαμοι για 28 κρεβάτια ασθενών, Ακτινολογικό, και Μικροβιολογικό εργαστήριο, αίθουσα τοκετού, εξέτασης ασθενών κ.α.

Το πρόβλημα τώρα είναι: πότε θα συμπληρωθεί το προσωπικό (γιατροί, νοσοκόμοι κ.α), πότε θα εξοπλιστεί με τον προβλεπόμενο μηχανικό εξοπλισμό και πότε - τέλος πάντων θα λειτουργήσει - παρέχοντας στον κόσμο της επαρχίας μας τις πολύτιμες υπηρεσίες του...

Νομίζουμε ότι η λύση αυτών των προβλημάτων, που αναφέραμε, και τα οποία είναι καθοριστικά για το μέλλον του τόπου, θα επιτευχθεί με τον ενωτικό αγώνα των κατοίκων. Ένα αγώνα αποφασιστικό για τη μετατροπή του Βυρσοδευείου σε κάποια άλλη ακίνδυνη και χρήσιμη μονάδα, τη μα-

ταίωση της νέας εκτροπής του Αώου στο Αρκουδόρεμα και την άμεση λειτουργία του Κ. Υγείας, που περιμένει εναγωνίως όλος ο κόσμος της επαρχίας μας.

Από κει και πέρα ας ενεργοποιηθούμε όλοι και ας απαιτήσουμε από την πολιτεία να δείξει στάση καλής μάνας και όχι να μας φέρνεται σαν κακιά μητριά.

Τόσα και τόσα πρόσφερε αυτός ο τόπος στην υπόλοιπη Ελλάδα, δεν δικαιούται, επιτέλους, κάποια γυχία από το δημόσιο προϋπολογισμό για μια ορθολογική και ανθρώπινη ανάπτυξη;

Σωτ. Τουφίδης

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Γοργοπόταμος ή Τούρναβο.

Νεαρός δάσκαλος τότε, ξεκίνησα όλο χαρά και ενθουσιασμό για τη νέα μου θέση. Δεν έβλεπα την ώρα πότε να φθάσω στη θέση μου.

Αλλά πώς να πάω; Είν' αλήθεια πως μέχρι την Κόνιτσα είχα πάει, πιο πάνω στα χωριά της ποτέ, δεν είχα ταξιδέψει, μόνο από το χάρτη τα 'ξερα.

Συνηθίζονταν τότε, από μας τους δασκάλους, όποιος πήγαινε στη θέση του, να περνάει από το Γραφείο του κ. Επιθεωρητή που ήταν στην Κόνιτσα, να βλέπει την «εξουσία», να παίρνει παιδαγωγικές και διοικητικές οδηγίες και μετά να ξεκινάει για τη θέση του.

Έτσι κι εγώ πηγαίνοντας στο Γραφείο, ζήτησα να δω τον «κ. Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων Περιφέρειας Κονίτσης.»

Περίμενα αρκετή ώρα στο διάδρομο και μετά άκουσα ένα ξερό «περάστε». Υπέβαλα τα σέβη μου και άκουσα μετά προσοχής τις αυστηρές συμβουλές της Αρχής, που αν διαπίστωσα καλά ήταν μεν αυστηρός ο Επιθεωρητής μου αλλά με γλυκό και μιλίχιο τρόπο ήθελε να με μυήσει στα μυ-

στικά της Παιδαγωγικής Επιστήμης, στο τέλος μου είπε «θα πάτε κ. συνάδελφε στο Γοργοπόταμο, θα περάσετε καλά, είναι καλό χωριό κι έχει και καινούργιο σχολείο».

— Πήγαινε λοιπόν, και πάρε και κάτι χαρτιά από τους βοηθούς μου, μου πρότεινε το χέρι κι εγώ τον ευχαρίστησα ευγενικά και βγήκα αναγοκοκκινισμένος από το Γραφείο του μακαρίτη τώρα Επιθεωρητή μου.

Πλησίασα το βοηδό του κι αυτός σοβαρός κι αυστηρός με κοίταξε μέσα από τα χοντρά γυαλιά του και είπε:

— Όστε πάτε στο Τούρναβο;

— Στο Γοργοπόταμο, διόρθωσα εγώ, με μιας και οι δύο τους - ήταν κι άλλος ένας βοηθός - έβαλαν τα γέλια. Δεν κατάλαβα γιατί γέλασαν.

Εγώ πειράχτηκα, κι αυτοί μου είπαν για κει πας, έτσι γράφουν τα χαρτιά σου.

Ξαναρωτήθηκα εγώ. Μπας κι έκανε λάθος ο Επιθεωρητής μου, μήπως άλλαξαν γνώμη και με στέλνουν αλλού; ας είναι.

Δε μίλησα. Πήρα κάτι βιβλία και χαρτιά και κατεβαίνοντας τις σκάλες του Γραφείου, έβγαλα από τη τσέπη μου το διοριστήριο έγγραφο και βιαστικά διάβασα «Τοποθετούμεν υμάς στο 1/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Γοργοποτάμου Κονίτσης, παρακαλούμεν όπως μεταβείτε αμέσως και αναλάβετε υπηρεσίαν κ.λ.π...»

Ηρέμψα, ας λένε ότι θέλουν, είπα. ε-
γώ έχω το «ντεμπεσίρι μου» δηλαδή το έγ-
γραφό μου, εκεί θα πάω. Πήγα στο Πρα-
κτορείο, ρώτησα τον εισπράκτορα και μου
είπε. «Μέχρι τη Βούρμπιανη, θα πάτε με το
λεωφορείο, από κει και πέρα για το Τούρ-
νοβο με τα πόδια». Μα εγώ για το Γοργο-
πόταμο θέλω να πάω του είπα, τι Τούρνο-
βο μου λέτε;

— Καλά, καλά, απάντησε κουνώντας
το κεφάλι του, να! ρώτησε κι αυτόν τον κύ-
ριο και θα πάτε παρέα, και μου έδειξε έναν
μεσόκοπο πλιοκαμένο κύριο. Τον πλησιάζω
και τον ρωτώ.

— Πάτε για το Γοργοπόταμο;

— Ναι, μου λέει. Από Βούρμπιανη και πέρα
με τα πόδια, σε 2 ώρες θα φθάσουμε
στο Τούρνοβο, μα εγώ ξανατόλμησα να
ρωτήσω, θέλω να πάω στο Γοργοπόταμο, τι
Τούρνοβο μου λέτε;

— Ε, μα, τι άλλο, δεν πάμε παραπέρα, εκεί
είναι το Τούρνοβο. Τον άφησα κι αυτόν,
δεν με ικανοποίησε....

Μπήκαμε στο αυτοκίνητο, κι έπειτα α-
πό ταλαιπωρία πραγματική, δρόμος - χω-
ματόδρομος, -φθάσαμε στη Βούρμπιανη
χωριό μεγάλο και με πολύ κόσμο τότε. Κα-
τεθήκαμε. Ήταν κι άλλοι επιβάτες κι ο κύ-
ριος που 'χα ρωτήσει στην Κόνιτσα.

— Πάμε μου 'πε, γιατί έχουμε δρόμο, εμείς
οι Τουρνοβίτες βαδίζουμε γλήγορα. Τον α-
κολούθησα σιωπηλός και σκεφτικός.

Στο δρόμο με ρώτησε, και τι πας να
κάνεις στο Τούρνοβο;

— Είμαι δάσκαλος του είπα και πάω για το
Γοργοπόταμο.

Κούνησε το κεφάλι του και μονολόγη-
σε, Τι σόϊ δάσκαλος είναι και τι γράμματα
ξέρει, αφού δεν γνωρίζει το Τούρνοβο....

Άμα φτάσαμε στο χωριό, πήγα στο
καφενείο, ζήτησα τον Πρόεδρο. Ήταν όλοι
εκεί. Με υποδέχτηκαν και η είδηση μετα-
δόθηκε αμέσως σ' όλο το χωριό. Τα σχολα-
ρούδια κοίταζαν από τις μισογκρεμισμένες
καλύβες κι άκουσα να λένε: Είναι νέος, δεν
θα μας δέρνει αυτός.

Με κέρασαν ένα ρακί και ξεθάρεγα κ.

Πρόεδρε ρώτησα. Εδώ είναι ο Γοργοπότα-
μος;

Το Τούρνοβο που είναι;

— Όλοι τους γέλασαν και μου είπαν ότι το
χωριό μας τώρα λέγεται Γοργοπόταμος,
παλιότερα λεγόταν Τούρνοβο.

Τώρα κατάλαβα είπα, γιατί γελούσαν
όλοι όταν τους ρωτούσα.

Το βράδυ πήγα στο σπίτι του μακαρί-
τη παπα -Αντρέα Παπαθεμιστοκλέους. Εκ-
κεί ο αγαθός παπα -Ανδρέας μου εξήγησε
καλύτερα και μου είπε, τα γράφει αυτά στα
«Κονιτσιώτκα» ένα βιβλίο του Ρεμπέλη,
πάρτο δάσκαλε διαβασέ το να μάθεις πε-
ρισσότερα».

Όταν κατέβηκα στην Κόνιτσα αγόρα-
σα το βιβλίο αυτό. Εκεί έμαθα πολλά για
τοπωνυμία και τα παλιά ονόματα των χω-
ριών της Επαρχίας Κόνιτσας και για τη μα-
στορίτικη γλώσσα των Κονιτσιωτών.

Σε λίγες μέρες ξαναγύρισα, ήξερα πιο
πολλά τώρα για το «Μπιθούκι»¹ για το
«Λεσκάτσι»² και γι' άλλα χωριά. Με όρεξη
ρίχτηκα στη δουλειά, αγάπησα τους Τουρ-
νοβίτες και μ' αγάπησαν κι αυτοί. Πέρασα
πολύ καλά.

Κάθε φορά που μου περισσεύει λίγος
χρόνος, παίρνω τ' αυτοκίνητό μου και πη-
γαίνω και βλέπω του παλιούς μαθητές μου
και τους αγαπητούς «Τουρνοβίτες».

Μ' αγάπησαν με εκτίμησαν πολύ κι ε-
γώ νιώθω σαν Τουρνοβίτης.

Πάτρα 20 - 3 - 90

Σωκράτης Οικονόμου

Δάσκαλος - Σχολικός Σύμβουλος

¹Μπιθούκι = χωριόν της Επαρχίας Κονί-
τσας μετονομασθέν Πυξαριά. Κείται πλη-
σίον πυκνοτάτου δάσους, εν τω οποίω εμ-
φωλεύουσι πολλοί λύκοι, απόθεν και η ο-
νομασία.

Η τοπωνυμία είναι αλβανική
(μπλίθ = πλήρης, γεμάτος, ούϊκ = λύκος)

²Λισκατσ', το χωριόν Ασημοχώρι. Η πρώ-
τη ονομασία θα προήλθε εκ της σλαβ. λέ-
ξεως «λέσκα» ήτις σημαίνει λεπτοκαρυά.
(Χ.Ν.Ρ. Κονιτσιώτικα σελ. 267 Εκδόσεις
Ηπειρωτική Εταιρεία Αθηνών 1953).

Μουσικό Γυμνάσιο Δολιανών

Πολύ κοντα στην περιοχή μας λειτουργεί από την αρχή του σχολικού έτος 1989 - 90, ένα από τα τρία Μουσικά Γυμνάσια της χώρας. Πρόκειται για το Μουσικό Γυμνάσιο Δολιανών. Τα άλλα δύο είναι τη Παλλήνης Αττικής και της Ζακύνθου.

Το Μουσικό Γυμνάσιο Δολιανών ιδρύθηκε μετά από τις επίμονες προσπάθειες του κ. Μιχάλη Παντούλα, Δ/ντή του Γυμνασίου Δολιανών ως πέρυσι, ο οποίος σκέφτηκε να αξιοποιήσει το υπάρχον κτίριο της Μαθητικής Εστίας, δίνοντας τη δυνατότητα να λειτουργήσει ένα μουσικό σχολείο σε μια περιοχή με πλούσια μουσική παράδοση.

Το εγχείρημα του κ. Παντούλα, Δ/ντή του Μουσικού Γυμνασίου σήμερα, υποστήριξε ο Αγροτικός Σενετairισμός Δολιανών με το ποσό του 1.000.000 δρχ. και η Αδελφότητα Δολιανών (100.000 δρχ.), χρήματα με τα οποία αγοράστηκαν τα πρώτα μουσικά όργανα. Από το Υπουργείο Παιδείας διατέθηκε το ποσό των 500.000 δρχ.

Η παραχώρηση από το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας του κτιρίου και του εξοπλισμού της Μαθητικής Εστίας, καθώς και η βοήθεια του προσωπικού της, έπαιξαν ρόλο καθοριστικό στη λειτουργία του καινούργιου αυτού σχολείου.

Το Μουσικό Γυμνάσιο είναι δεσμός πρωτόγνωρος και σε αντίθεση, με τα Ωδεία, που αποβλέπουν αποκλειστικά στη μουσική καλλιέργεια, έχει στόχο τη συνολική ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού και των κλίσεων του. Στο αναλυτικό του πρόγραμμα, πέρα από τα γενικά μαθήματα, τα κοινά για όλα τα Γυμνάσια, περιλαμβάνονται τα Καλλιτεχνικά (2 ώρες την εβδομάδα), η Ιστορία της Τέχνης (2 ώρες), το Εργαστήριο των Τεχνών του Λόγου (2 ώρες), διδάσκονται ορθοφωνία, έκφραση, θέατρο - και τα καθαρά μουσικά μαθήματα: α) Γενική Μουσική (Θεωρία) β) Ευρω-

παϊκή μουσική με υποχρεωτικό όργανο πιάνο γ) Δημοτική μουσική με υποχρεωτικό όργανο το κλαρίνο, δ) Βυζαντινή Μουσική ε) Πολύτεχνη έκφραση - Μουσικοπαιδαγωγικά (σύστημα Όρφ και Κόνταλι).

Το σχολείο φιλοξενεί φέτος μόνο παιδιά της Α' τάξεως (20 συνολικά) και τα επόμενα χρόνια θα ολοκληρωθεί ως τριτάξιο Γυμνάσιο και ως Λύκειο, καθώς αυτά πρώτα παιδιά θα ανέρχονται στις τάξεις και θα εγγράφονται νέα, αρχίζοντας πάντοτε από την Α'. Οι σημερινοί μαθητές προέρχονται από τα Δολιανά, τα γύρω χωριά και τα Γιάννενα, παραμένουν από τις 8.30 το πρωί ως τις 5 το απόγευμα στο σχολείο, όπου τους παρέχεται μεσημεριανό φαγητό. Επισκεφτήκαμε το Μουσικό Γυμνάσιο Δολιανών και είχαμε τη δυνατότητα να δούμε από κοντά τη λειτουργία του. Σε ένα χώρο αναμορφωμένο, ευχάριστο, διακοσμημένο με γούστο, χώρο που δε θυμίζει το συνήθως των σχολείων, τα παιδιά μαθαίνουν μουσική, κίνηση ρυθμό, κοινωνικοποιούνται μέσα από τα ομαδικά συστήματα Όρφ, Νταλκόζ, Κόνταλι και επιδίδονται στο όργανο που τα ενδιαφέρει. Έχουν διαμορφωθεί ξεχωριστές ατομικές αίθουσες βιολιού, φλάουτου, ακορντεόν, μπουζουκιού, κιθάρας, αίθουσα καλλιτεχνικών, αίθουσα πιάνου προετοιμασίας αρμογίου, παραδοσιακών οργάνων, αίθουσα μουσικοπαιδαγωγικών συστημάτων. Όλα έχουν γίνει με κόπο, προσπάθεια και προπάντων με το μεράκι των διδασκόντων, οι οποίοι έχουν αφιερωθεί στο πρωτοποριακό αυτό έργο. Πέρα από το ωράριο του δημοσίου υπαλλήλου άνθρωποι με καλλιτεχνικό οίστρο, έχουν δημιουργήσει μια ξεχωριστή σχέση με τα παιδιά, το χώρο εργασίας και το αντικείμενο της δουλειάς τους. Ένας δεσμός, όπως αυτός των σχολείων με ειδική κατεύθυνση, δε θα μπορούσε να επιβιώσει αν δε υπήρχε και το προσωπικό μεράκι που συμπληρώνει τη μόνιμα ελλιπή φροντίδα της Πολιτείας.

Γνωρίσαμε τη δουλειά των καθηγητών κ. Αντώνη Τσουμάνη που διδάσκει θεωρία και συστήματα μουσικοπαιδαγωγικά, του κ. Χρήστου Τζούλη που διδάσκει παραδοσιακή μουσική - κλαρίνο, της δ. Κατερίνας Λέκκα, πιάνο, του κ. Δημήτρη Δέρβα, βυζαντινή μουσική, του κ. Μιχάλη Οικονομίδη, Καλλιτεχνικά και του κ. Γιώργου Νάκου, που διδάσκει στο εργαστήρι των Τεχνών του Λόγου.

Διαπιστώσαμε το ενδιαφέρον των παιδιών που ζουν και δρουν μέσα σε ένα δημιουργικό και γεμάτο ερεθίσματα περιβάλλον. Τώρα, λίγους μόνο μήνες μετά την είσοδό τους στο σχολείο, είναι σε θέση να

παίζουν μουσικά κομμάτια στα όργανά τους, να δίνουν μικρές συναυλίες, να χορεύουν, να τραγουδάνε. Τα παιδιά αυτά σίγουρα επενδύουν στο μέλλον τους, καθώς αποκτούν δεξιότητες, γνώσεις και καλλιεργούν τις φυσικές τους δυνατότητες.

Η ύπαρξη και η λειτουργία ενός τέτοιου σχολείου τόσο κοντά μας, δίνει την ευκαιρία μιας επιλογής στον τόσο στερμένο μορφωτικά χώρο μας και θα ήταν καλό γονείς και παιδιά να δουν και να μελετήσουν τη νέα αυτή προοπτική που διαγράφεται μπροστά τους.

Κ.Τ.

ΠΑΠΑΣ ΕΙΝ' Ο ΔΙΑΟΛΟΣ

Του Αναστ. Ευθυμίου

Το χινόπορο του 1912 ο οπλαρχηγός καπετάν Σιδέρης με τα παλληκάρια του ήταν λημεριασμένοι στη Τζιούμα τη Λισκατσίικη και παρακολουθούσαν πιο κάτω χαμηλά την κίνηση του δρόμου.

Έξαφνα βλέπουν ένα παράδοξο άτομο να κατευθύνεται από τη Βούρμπιανη προς το Λισκάτσι. Είχε γένεια και μαλλιά αχτένιστα με το σωρό, μαύρο σκούφο στο κεφάλι και σκουτιά (ρούχα), που έμοιαζαν και με ντουλαμά και με ράσα και με ότι άλλο μπορούσες να φανταστείς. Ποδεμένος ήταν με γουρουνοτσάρουχα.

Τον κοίταξε ο καπετάνιος με το κυάλι του και δεν μπορούσε να βγάλει συμπέρασμα τι ήταν ληστής, παπάς, τζιομπάνος, χωριάτης;

— Για σύρτε ωρέ, λέει σε δύο από τα παλληκάρια του, κατεβήτε να ιδήτε τι διάολος είν' αυτός και πού πηγαίνει.

Πετάχτηκαν τότε δύο από τους ανάρτες και κατέβηκαν στο δρόμο και σταμάτησαν τον παράξενο διαβάτη.

— Άλτ! Ποιός είσαι και πού πας;

Ψύχραιμος κι' ετοιμόλογος εκείνος τους απάντησε.

— Είμ' ο Παπαγιώργς από το Λούγικο και πααίνω στο Λισκάτσι.

— Μ... εσύ ούτε για παπάς φαίνεσαι, ούτε για ζευγάς, ούτε για κατσιαπλιάς.

— Είμαι σας λέω παπάς και για να με πιστέυετε, ορίστε κι' ένα γράμμα που έχω από το Δεσπότη.

Και βάζοντας το χέρι στον κόρφο του, τράβηξε από μέσα ένα φάκελλο που είχε τη Μητροπολιτική σφραγίδα.

— Ανοίξτε και διαβάστε.

Το διάβασαν και πείστηκαν. Ήταν πραγματικά ο Παπαγιώργης από το Λούγικο. Απεριποίητος, ατημέλητος, αλανάριγος (αχτένιστος), όπως τον έλεγαν αλλά καλός πατριώτης και συνεργάτης του Δεσπότη Σπυρίδωνα στην εθνική του δράση.

— Αν δεν ήγλιεπα τα σκουτιά σας, τα ελληνικά μανλινχέρια σας και το σταυρό στο φέσι σας, δε θα σας φανέρωνα το γράμμα, τους είπε.

Τον χαιρέτησαν και τον άφησαν να φύγει.

Κι' όταν γύρισαν απάνω, στην ερώτηση του καπετάνιου «τι ήταν αυτός;» απάντησαν.

— Παπάς είν' ο διάολος, έτσι γράφ' ο Πειρασμός.

Με τη λέξη «Πειρασμός» εννοούσαν το Δεσπότη.

Η Δοξασμένη Κοιλιάδα

(Η λεκάνη του Αώου

Η αρχαία Παραναία)

του Ηλία Ευθ. Παπαζήση

(συν. από το προηγ.)

Μέρος 16ον

Άνοιξη του έτους 1907 - Το χρηματικό ποσό εξαντλήθηκε, το έργο όμως δεν ετελείωσε. Η επιτροπή, βεβαία, ότι ο Μαρασλής θα πρόσφερε και άλλο χρηματικό ποσό κατά την διαβεβαίωση του Ιωάννου Καραζήση, συνέχισε τις εργασίες και αποπεράτωσε το κτίριο. Η ακάλυπτη δαπάνη που δημιουργήθηκε κατά τους υπολογισμούς ανήρχετο σε 150 χρυσές οθωμανικές λίρες. Δυστυχώς κακός δαίμων εφθόνησε την αισιόδοξη και χαρούμενη ατμόσφαιρα του Παλαιοσελλίου. Ο Γρηγόρης Μαρασλής πέθανε ξαφνικά στις αρχές Μαΐου. Η είδηση του θανάτου του κατέπληξε, συγκλόνησε την Κοινότητα Παλαιοσελλίου κι' όσους ενδιαφέρονταν για την ανέγερση του Διδακτηρίου. Η εφοροεπιτροπή Παλαιοσελλίου με γήφισμά της εξέφρασε τη θλίψη και τα θερμά συλλυπητήρια προς τη σύζυγο του αποθανόντος και τον ανειγιόν του. Απεφάσισε στη μνήμη του αποθανόντος να ονομασθεί η σχολή Παλαιοσελλίου «Μαράσλειος Σχολή» να τελεστεί 40θήμερο μνημόσυνό του στο Παλαιοσέλλι, ν' ανακηρυχθεί ευεργέτης και ν' αναρτηθεί η φωτογραφία του στο γραφείο του σχολείου, για την ανάπαυση της ψυχής του. Ο Καραζήσης ως αντιπρόσωπος του χωριού επέδωσε το γήφισμα στους οικείους του Μαρασλή. Ανέφερε σ' αυτούς την επιθυμία που είχε ο αείμνηστος να βοηθήσει στην αποπεράτωση του Διδακτηρίου του χωριού, αλλά δυστυχώς εκείνοι αρνήθηκαν να συνεχίσουν το αγαθοεργό έργο του. Ο Καραζήσης τότε στενοχωρημένος προσέφυγε στον φίλο του Αγαθάγγελο Πεφάνη, προϊστάμενο της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας Οδησσού. Παρεκάλεσε αυτόν να παρέμβει στους οικείους του

Μαρασλή, τους οποίους ε γνώριζε καλά για να άρουν την άρνησίν των.

Εκείνος όμως ο αείμνηστος, όταν πληροφορήθηκε τους λόγους για τους οποίους ο Καραζήσης ζητούσε την παρέμβαση, αιδώματα και αποφασιστικά απήντησε στον αυτόν ότι εξ ιδίων του θέτει στη διάθεση του 1500 δραχμές ήτοι χρυσά φράγκα 1427, για την αποπεράτωση του διδακτηρίου του χωριού του και εις μνημόσυνο του αποθανούσης συζύγου του και των γονέων του, με την μόνη παράκληση να μνημονεύονται τα ονόματά των στην Εκκλησία του Παλαιοσελλίου.

Η είδηση της δωρεάς του Αγαθάγγελου Πεφάνη επανέφερε στο χωριό την αισιόδοξη και χαρούμενη ατμόσφαιρα. Η εφοροεπιτροπή ένδερμα ευχαρίστησε το Αγαθάγγελο Πεφάνη, ανεκήρυξε αυτόν ευεργέτη του σχολείου και ζήτησε ν' αναρτηθεί η φωτογραφία του, και δίκαια, γιατί σταλείσα δωρεά του Πεφάνη όχι μόνο τήσασκε την ακάλυπτη δαπάνη, που η αποπεράτωση του Διδακτηρίου εδημιούργησε, εκάλυψε αλλά και πολλές άλλες ελλείψεις εθεραπεύσε. Τον Σεπτέμβριο μήνα έγιναν τα εγκαίνια, ετελέσθη ο αγιασμός απ' τους πατέρες του χωριού Ζήση Σακελλάριον και τόν Παναγιώτη Παπαγεώργη και με την έναρξη των μαθημάτων του σχολικού έτους 1907 - 1908, στεγάσθησαν στο Νέο Διδακτήριο το Αρναγωγείο και το Παρδευαγωγείο. Το έτος δε 1909 στεγάσθηκε και το Νηπιαγωγείο που για πρώτη φορά λειτούργησε. Οι πρώτοι διδάσκαλοι που edίδαζαν στο Νέο αυτό Διδακτήριο ήταν οι Θεόδωρος Παπαγεωργίου απ' το Δέντσικο (Αητομηλίτσι) Αλέξιος Παπαλέξης απ' το Βίκο Ζαγορί και διδασκάλισσα Χαρίκλεια Καμενοπούλου απ' τα Γιάννενα. Η πρώτη δε Νηπιαγωγός της οποίας το επώνυμο μου διαφωτίζει, ονομάζετο Ανδρομάχη και κατήγετο απ' τη Κοριτσά της Β. Ηπείρου.

Αλλά, για τον Ιωάννη Καραζήση το έργο δεν ετελείωσε. Θεωρούσε την λειτου

για του σχολείου ελλειπή χωρίς τα απαραίτητα εποπτικά μέσα διδασκαλίας. Με έξοδα του, τη συμπάρσταση του Αγαθαγγέλου Πεφάκη και τη συνεργασία του Δεσπότη Σπυρίδωνα, εφοδίασε το σχολείο του χωριού του, με εποπτικά μέσα διδασκαλίας για κάθε μάθημα. Αναλυτικά: **Θρησκευτικών** της Παλαιάς Διαθήκης εικόνες με όλα τα γεγονότα και κύρια πρόσωπα αυτής. Της Καινής Διαθήκης, εικόνες του βίου, διδασκαλίας θαυμάτων, παθών, Ανάστασης, Ανάληψης του Χριστού και της Επιφοίτησης του Αγίου Πνεύματος. **Ιστορίας** - Εικόνες με γεγονότα και τα κύρια πρόσωπα της Μυθολογίας, της Αρχαίας, Βυζαντινής, Επαναστατημένης και Νεωτέρας Ελλάδος. **Φυσικής Ιστορίας** - Εικόνες φυτών και ζώων (κεχωρισμένες) των τριών Ζωνών (ευκράτου, διακεκαυμένης και κατευυγμένης) όλων των Ηπειρών. **Πειραματικής Ιστορίας** - Διάφορα όργανα αυτής. **Ανθρωπολογίας** - Εικόνες με τον σκελετό του ανθρώπου, αναπνευστικό, κυκλοφορικό και πεπτικό σύστημα. **Γεωγραφίας** - Υδρογείος σφαίρα, εικόνες των 5 φυλών, χάρτες της Ελλάδος και των πέντε Ηπειρών. **Γεωμετρίας** - Πάμπολα στερεά σχήματα (κύβοι, τρίγωνα, τετράγωνα κ.τ.λ.).

Για το Νηπιαγωγείο - Όλα τα εποπτικά διδασκαλίας με τη σύγχρονη μέθοδο που τότε ίσχυε, τη Φροβελιανή.

Στεγασμένο λοιπόν το σχολείο σε μεγαλοπρεπές Διδακτήριο, προικισμένο με πολλά και διάφορα εποπτικά μέσα διδασκαλίας, με ικανό και ευσυνείδητο διδακτικό προσωπικό επανδρωμένο, ανεδείχθη σε πνευματική κυνέλη υψηλής στάθμης. Ελειτούργησε σ' αυτό εκτός απ' το δημοτικό σχολείο με τις τέσσερις τάξεις του και το λεγόμενο Ελληνικό σχολείο με άλλες τρεις τάξεις την Πέμπτη, την Έκτη και την Εβδομή. Έγινε ο λαμπερός φάρος του χωριού που φώτιζε στα σκοτεινά χρόνια της σλαβιάς, στερέωσε στα ελληνόπουλα την πίστη

προς τον Θεό, τη Χριστιανική Θρησκεία, την αγάπη προς την Πατρίδα, την πίστη στην ανάστασή της και στην κάθε περίπτωση να βρίσκονται στις εθνικές επάλξεις αγωνιζόμενοι γι' αυτή.

Θα είναι δε μεγάλη η παράλειψη, εάν εκτός απ' τους δασκάλους που αναφέραμε παραπάνω δεν μνημονεύσομε και πολλούς άλλους που τα ονόματα των η ερευνά μας ανακάλυψε, που υπηρέτησαν δάσκαλοι στην Κοιλιάδα του Αώου την περίοδο της σλαβιάς μέχρι το 1913, έτος απελευθέρωσης και κατήγοντο άλλοι μεν απ' τα χωριά της Κοιλιάδας του Αώου, άλλοι δε απ' άλλες περιοχές της Ηπείρου.

Αναφέρω τους Αθανάσιο Φίλιο, Αντώνιο Νικολαΐδη, Χριστόφορο Παπαγεωργίου απ' τη Λαΐιστα. Τον Νικόλαο Νικολαΐδη απ' το Παλαιοχώρι Λαϊστής. Τον Γεώργιον Παπαδημητρίου απ' το Ηλιοχώρι. Τον Γεώργιον και Στέργιον Παπαγεωργίου, τον Νικόλαο Μπιζακίδη, τον Ιωάννη Καπράντζιο, την Ελένη Μπούκη, τον Δημήτριο Κουνάβο απ' το Βρυσοχώρι. Τους Παπαχρίστον, Ιωάννη Κωτούλα, Δημήτριο Αναγνώστου, Ευθύμιο Παπαζήση απ' το Παλαιοσέλλι. Τους Κων/ντίνο Ν. Τσοτίδη, Αθανάσιο Τσιότα, Σταφάντη Χότσια, Παπαδήμα από Πάδες. Τον Ιωάννη Πίσπα απ' το Δίστρατο. Απ' άλλες περιοχές αναφέρομε τον Βαρτζώκα, τον Φίλιππο Δούκα, τον Φυλλίδη απ' το Καπέσοβο Ζαγορίου στη Λαΐιστα. Τον Κασιούμη απ' τα Ιωάννινα στο Ηλιοχώρι. Τον Αριστείδη Γεωργόπουλο απ' την Ψήνα Ιωαννίνων στα Άρματα - Τον Βέρια αγνώστου καταγωγής, Οικονομίδη απ' τα Δολιανά, Ιωάννη Ταμβάκο απ' το Μέτσοβο, Σόλωνα Ζέϊνο απ' τα Καλύβια Κονίτσης, τον Γρηγόριο Στάρρα και Βλάσιον Δαλαγιαννόπουλον απ' το Πάπιγκο, τον Στέφανον Παπαζώνη απ' τους Ασπραγέλους (Δοβρά),... τις Δασκάλες Αγγελική Ζδράβου απ' τη Κόνιτσα, Παρασκευή Φώκα, Λευκοθέα Παζοπούλου, Ελένη Ραματά

απ' τα Ιωάννινα στο Παλαιοσέλλι. Τους Πριφτίσιο απ' το Κράγι, Γκουρλάνη απ' το Καπέσοβο, Ιωάννη Βορόπουλο απ' τη Δόλιανη, Γεώργιο Καπελίδη απ' τα Σουδενά Ζαγορίου, την Κασσάνδρα Ελευθεριάδου απ' τα Ιωάννινα, Γεώργιον Τσούμη απ' τη Φούρκα, Αγγελική Τράγκα απ' τα Ιωάννινα, εις Πάδες, την Ευανθία Καλαντζή απ' τα Ιωάννινα εις το Δίστρατο.

Στα τυπικά προσόντα οι ανωτέρω ήταν διάφοροι. Όλοι όμως και στο μέτρο της ικανότητας ο καθένας, ειργάσθησαν με ζήλο, αφοσίωση, αυταπάρνηση για τη διάπλαση της μαθητιώσης νεολαίας. Μεστοί από πίστη και εθνική φλόγα προσπάθησαν να τις ενσταλάξουν στις απαλές υυχές των παιδιών, για να καταλάβουν όπως είπε κι ο Άγιος Κοσμάς «τι είνε Θεός τι είνε ο εαυτός των. Ότι είνε Έλληνες Χριστιανοί και διακαής πόθος των το ποδούμενο (η λευθεριά) - η μνήμη των αιωνία». Στη συνέχεια για την Ιστορία και ενημέρωση, θα καταχωρίσομε όλα τα στοιχεία που διασώθηκαν σχετικά με την ανέργεση του Διδακτηρίου Παλαιοσελλίου. Επίσης θα καταχωρήσομε και τις διασωθείσες επιστολές του Ιωάννη Καραζήση, οι οποίες στο περιεχόμενο, την έκφραση και γραφικό χαρακτήρα εμφανίζονται αξιόλογες.

συνεχίζεται

«ΠΟΛΛΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΣΚΟΠΟ»

Εμάς τους Κονιτσιώτες, ίσως να μας κατηγορεί κανείς, ότι υστερούμε σε ορισμένα πράγματα, αλλά στο θέμα των συλλόγων δεν μπορεί να πει κανείς κουβέντα, διότι βλέπουμε να δημιουργούνται και άλλοι νέοι σύλλογοι.

Και όλοι αυτοί οι σύλλογοι καθώς και οι προηγούμενοι που υπήρχαν δεν έχουν άλλο σκοπό, παρά να προσφέρουν εθελοντικό τις εργασίες τους σε διάφορα κοινοφελή έργα που έχει ανάγκη ο τόπος μας.

Οι προσπάθειες αυτές μας παρηγορούν όλους μας, διότι βλέπουμε έτσι πως

υπάρχει μια μεγάλη πλειοψηφία δημοτών που αγαπούν τον τόπο τους.

Εκείνο όμως που κάνει να αναρωτιέται κανείς, είναι στο εξής: Εδώ σ' αυτό σημείο ας μου επιτρέψουν τα αγαπητά να κάνω μια σκέψη. Εφόσον όλοι έχουν ένα σκοπό, δε θα ήταν προτιμότερο ορισμένοι σύλλογοι, που συγγενεύουν με ζύ τους να ενωθούν φτιάχνοντας έτσι ένα ισχυρό, ο οποίος θα προγραμματίζε ορισμένα έργα κατά συνοικίες, μετά τα μέλη θα χωρίζονταν σε ομάδες, αρχίζοντας έπειτα το έργο τους ο καθένας στον τομέα του.

Ας μην ξεχνούμε, πως μπαίνοντας κάποιος σε κάποιο σύλλογο, θα πρέπει πρώτα να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας, διότι χρειαστούν κι ορισμένες δυσίες που πρέπει να κάνουμε. Εάν το κάνουμε αυτό, είμεθα βέβαιοι, πως θα πετύχουμε πολλά πράγματα.

Δε θέλω μ' αυτά φυσικά να κρίνω τους συλλόγους, αλλά ούτε και τα μέλη που παρτίζουν αυτούς, διότι όλα τα μέλη είναι αξιόπιστα πρόσωπα και τα περισσότερα από αυτά διαθέτουν και αρκετή μόρφωση.

Γι' αυτό τους αφήνω, να το σκεφτούν μόνοι τους και να πράξουν αυτό που σ' εφέρει στον τόπο μας.

ΛΟΥΚΑΣ ΕΖΝΕΠΙΔ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Σύλλογος Μοναστηριωτών Κονίτσης και η Κοινότητα, κάνουν στις 6 Αυγούστου την ετήσια εκδήλωσή τους στο χωριό τους.-

Λόγω του ότι προηγείται σαββατοκύριακο, αρχίζει το γλέντι από το Σάββατο βράδυ 4 Αυγούστου 1990.-

Το συγκρότημα του Μιχάλη Πανουσάκου θα σας διασκεδάσει με πολύ κέφι.-

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Η μέλισσα και τα θαυμαστά προϊόντα της κυψέλης

Σ. Τουφίδη . .

3. Η γύρη

Η γύρη είναι μια λεπτή σκόνη διάφορων χρωμάτων - συνήθως κίτρινη - ανάλογα με το είδος των λουλουδιών. Είναι μικρά σπόρια στους στήμονες των λουλουδιών, που μ' αυτά γίνεται η επικονίαση των φυτών για το δέσιμο των καρπών.

Η μέλισσα, πετώντας από λουλούδι σε λουλούδι, μαζεύει σε ειδικά «καλαθάκια» των ποδιών της, βόλους από γύρη και τους μεταφέρει στην κυψέλη όπου τοποθετείται στα κελιά των κερηθρών. Εκεί αποθηκεύεται για να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγή βασιλικού πολτού από τις παραμάνες μέλισσες και γενικά για τη διατροφή του γόνου και την τόνωση του οργανισμού (των μελισσών).

Έτσι αθελά της η μέλισσα, (κανουμε μια παρένθεση εδώ), συμβάλλει κατά 70% στην επικονίαση των φυτών, που χωρίς αυτήν θα γινόταν με τον αέρα και τα άλλα έντομα σε πολύ μικρή κλίμακα.

Πλήθος από ποικιλίες φρούτων, φυτών, λουλουδιών δεν θα υπήρχαν σήμερα χωρίς τη μέλισσα. Αυτό πρέπει να το έχουν υπόψη πάντα οι γεωργοί και οι δεντροκαλλιεργητές, ώστε να μη δολοφονούν με τα εντομοκτόνα ραντίσματά τους τον καλύτερο σύμμαχό τους.

Χημική σύνθεση της γύρης. Η γύρη περιέχει:

- 1) Νερό περίπου 12 - 20%
- 2) Πρωτεΐνες 20%
- 3) Αμινοξέα (άζωτο αφομοιώσιμο) 40%
- 4) Ζαχαρώδεις ουσίες 28%.

- 5) Βιταμίνες διάφορες.
- 6) Μεταλλικά στοιχεία.
- 7) Μικρή ποσότητα λιπαρών ουσιών.
- 8) Ορμόνες.
- 9) Ένα αντιβιοτικό.
- 10) Έναν παράγοντα ανάπτυξης.
- 11) Άλλα στοιχεία που δεν έχουν καθοριστεί ακόμα.

Ενώ το μέλι προμηθεύει στο σώμα της μέλισσας τους απαραίτητους υδατάνθρακες που με την καύση τους προκαλούν θερμότητα και ενέργεια, η γύρη δίνει τις πρωτεΐνες που αποτελούν απαραίτητα συστατικά της διατροφής της, ιδιαίτερα στην εμβρυώδη κατάσταση.

Το λεύκωμα προκαλεί τον μεταβολισμό και δεν υπάρχει άλλη καταλληλότερη τροφή για το γόνο και τις νέες μέλισσες.

Τα τελευταία χρόνια - όπως αναφέραμε παραπάνω - άρχισαν οι άνθρωποι να χρησιμοποιούν τη γύρη σα μέσο διατήρησης της υγείας και σα μέσο θεραπευτικής.

Αφού οι πρωτεΐνες είναι η βάση της διατροφής μας, τα αμινοξέα (η γύρη περιέχει 21 απ' αυτά) είναι τόσο απαραίτητα για τη διατήρηση της ζωής, οι βιταμίνες και τα μεταλλικά στοιχεία αναγκαία στην ισορροπία του οργανισμού μας και όλος αυτός ο πλούτος βρίσκεται μέσα στη γύρη, γιατί να μη χρησιμοποιηθεί για το καλό του ανθρώπου;

Είναι ότι, καλύτερο έχει ένα λουλούδι.

Οι μέλισσες τη μαζεύουν από χιλιάδες βότανα θαυματουργά και με του ήλιου τις φωτοσυνθετικές διεργασίες και τη δική τους αλχημιστική κατεργασία γίνεται φάρμακο θαυμάσιο.

Οι διάφοροι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα, ότι όπως και τα άλλα προϊόντα της κυψέλης, η γύρη είναι μια τροφή εξαιρετικής σπουδαιότητας για την υγεία του ανθρώπου.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις πεπτικές και εντερικές διαταραχές γιατί ενεργεί κυτταρολογικά στη λειτουργία των κυττάρων του εντέρου.

Είναι κατά της αναιμίας. Βοηθεί τον οργανισμό ν' αποκτήσει την ισορροπία του μετά από εντατική σωματική ή πνευματική κούραση. Δυναμώνει την όραση με τη βιταμίνη Β² και σε πολλές περιπτώσεις έχει ευεργετική επίδραση στο διαβήτη.

Συνιστάται κατά του προστάτη και για την πρόληψη της αρτηριοσκλήρωσης.

Καταπολεμεί αποτελεσματικά τις νευρικές παθήσεις και γενικά τονώνει τον οργανισμό.

Χρήση της γύρης.

Επειδή η γύρη δεν διατηρείται εύκολα όπως την παίρνουμε από την κυψέλη, την ανακατώνουμε με μέλι όπου διατηρείται όσον καιρό θέλουμε.

Ανακατώνοντας 50 γρ. γύρη σε 250 γρ. μέλι έχουμε ένα μείγμα που τοποθετούμε σε γυάλινο βάζο και παίρνουμε απ' αυτό μια κουταλιά του γλυκού το πρωί και μια το βράδι, τουλάχιστο μισή ώρα πριν από το φαγητό.

Η καλύτερη γύρη είναι όταν βγαίνει κατευθείαν από την κερήθρα. Για το σκοπό αυτό, όταν προμηθευτούμε την κερήθρα, την τοποθετούμε πάνω σε μια καθαρή κόλλα χαρτιού στο τραπέζι και με κοφτερό μαχαίρι κόβουμε λουρίδες στην ευθεία των κελιών. Μετά βγαζουμε τους βόλους της γύρης με μια οδοντογλυφίδα σε ένα πιάτο και καθαρίζοντάς την από ξένα σώματα, την ανακατώνουμε στο μέλι και είναι έτοιμη για χρήση, όπως αναφέραμε πιο πάνω.

Η πρόπολη

Ένα άλλο προϊόν της κυψέλης, μετά το μέλι και τη γύρη, είναι η πρόπολη.

Αυτή είναι μια ρητινώδης ουσία που μαζεύουν οι μέλισσες από τα μπουμπούκια των δέντρων και από άλλες πηγές· τη χρησιμοποιούν στο κλεί-

σιμο των σχισμάδων της κατοικίας το στο κόλλημα των πλαισίων με τους, στο φράξιμο της εισόδου της ψέλης το χειμώνα, αν είναι μεγάλη γενικά σε ότι χρειάζεται στερέωμα.

Η μεταφορά της γίνεται με τα «λαθάκια» των ποδιών, όπως και της ρης.

Έχει ωραία μυρωδιά και διαφέρει από το κερί.

Όπως αποδείχτηκε από επιστημονικές αναλύσεις, έχει αντιβιοτικές ιδιότητες· γι' αυτό κάνει την κυψέλη αντισηπτική.

Περιέχει: 55% ρητίνη, 30% κερί, 10% πτητικά έλαια και 5% γύρη οργανικά οξέα και βιταμίνες κυρίως της ομάδας Β, Α, Ε, D, Η, C, Ρρ (νικοτικό οξύ).

Έχει θεραπευτική αξία και σε πολλές χώρες χρησιμοποιείται για διάφορα νοσήματα.

Συνιστάται για τη θεραπεία πληγών, γιατί τις επουλώνει γρήγορα. Γενικά καλά αποτελέσματα έχει και στη θεραπεία των ποιωδών συριγγίων.

Κάνει καλό στις στοματικές και εντερικές προσβολές καθώς και στο σηκίτι, ουροδόχο κύστη και νεφρά. Στις περιπτώσεις αυτές τη μασάμε σαν μαστίχα και την καταπίνουμε.

Να και μερικές συνταγές για αλοιφές πρόπολης.

α) Για την επούλωση των πληγών, διαλύουμε μέσα σε ρετσινόλαδο 10% πρόπολη και με το μείγμα κάνουμε επαλείψεις:

β) Διαλύουμε κόβοντας μικρά κομματάκια, 30 γρ. πρόπολη με 100 γρ. οινόπνευμα 96 βαθμών. Την αφήνουμε εβδομάδα σε κλειστό βάζο και μετά φιλτράρουμε το περιεχόμενο. Τέλος, ανακατεύουμε ένα μέρος πρόπολης με δύο μέρη γλυκερίνης και παρασκευάζουμε μια πολύ καλή αλοιφή για τη φαρυγγίτιδα.

γ) Διαλυμένη πρόπολη σε φωτιστικό οινόπνευμα, είναι ένα απολυμαντικό και συνάμα επουλωτικό φάρμακο, πολύ

ποτελεσματικό για τις πληγές, το κάψιμο, τα σκασίματα των χεριών κ.τ.λ.

δ) Ελκοπαθείς μπορούν να παίρνουν τρεις φορές την ημέρα πριν από το φαγητό, 5 σταγόνες από ένα εκχύλισμα αλκολικού με πρόπολη, που το διαλύουμε σε νερό.

ε) Με πρόπολη 10, 20, ή 30% σε διάλυση με οινόπνευμα, και ίση ποσότητα βαζελίνης και λανολίνης μαζί με λάδι ή βούτυρο αγελάδας, σε βρασμό μέχρι 80% φτιάχνουμε αλοιφή για πλιγές που διατηρείται για πολύ καιρό.

Ευπρόσδεκτοι
επισκέπτες

Πελαργοί επισκέπτονταν τον τελευταίο καιρό την Κόνιτσα κάθε Μάη -Ιούνη.

Πετούσαν μερικούς γύρους στην πόλη και ύστερα προσγειώνονταν στο καμπαναριό του Αγ. Κοσμά, ξεκουράζονταν για λίγο και ξανάφευγαν.

Φέτος, τις τελευταίες μέρες του Μάη, ένα ζευγάρι έκανε στην εμφάνισή του και προσγειώθηκε στο καμπαναριό προς μεγάλη χαρά των Κονιτσιωτών που χαιρέτησαν μ' ενθουσιασμό την έλευσή τους με την κρυφή ελπίδα να τους δούν να φτιάχνουν φωλιά και να γίνουν κάτοικοι της πόλης.

Τελικά επέλεξαν τη συνοικία Γραβίτσια και έφτιαξαν τη φωλιά τους σε μια διπλή κολώνα της ΔΕΗ, κοντά στο Εθν. Στάδιο.

Φαίνεται ότι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κι αυτοί τα τελευταία χρόνια, τους εξανάγκασαν να εκπατριστούν και να καταφύγουν στον τόπο μας.

Μας είναι λίαν ευπρόσδεκτοι και μακάρι νά 'ρχονται κάθε χρόνο. Θα τους συμπεριλάβουμε στα Δημοτολόγια της πόλης...

ΓΙΑΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ «ΛΑΤΣΗΣ» Ο ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΙΤΗΣ

Είναι γνωστό σε όλους τους κατοίκους των μαστοροχωρίων ότι τους Πυρσογιαννίτες τους αποκαλούν περιπαικτικά ΛΑΤΣΗ-ΔΕΣ. Ακούγονται συχνά τα εξής παρατσούκλια:

ο λάτσ(η)ς = ο πυρσογιαννίτης (άνδρας)

η λατσίνα = η πυρσογιαννίτισσα (γυναίκα)

το λατσούν(ι) = το πυρσογιαννίτικο (παιδί).

ΓΙΑΤΙ όμως τους αποκαλούν έτσι; και ΤΙ σημαίνουν αυτά τα παρονόματα; Ρώτησα στα γύρω χωριά και στην ίδια την Πυρσογιαννη μήπως και ξέρουν κάτι σημαντικό, το οποίο θα δικαιολογούσε το παρατσούκλι. Δυστυχώς κανένας δεν γνωρίζει τίποτε. Έτσι απλά, λένε, σώθηκε από παλιά να τους αποκαλούν «λάτσηδες», χωρίς να ξέρουν την αιτία.

Παρατήρησα ότι και οι Πυρσογιαννίτες λόγιοι στα κείμενά τους αποσιωπούν την ύπαρξη του παρονόματος «λάτσ(η)ς», ίσως γιατί (εσφαλμένα κατά τη γνώμη μου) το θεωρούν μειωτικό για το χωριό τους. Στην κακολόγηση του παρονόματος συνέβαλαν τα μέγιστα και οι γείτονες τους Βουρμπιανίτες, σε πολύ παλιότερα χρόνια, οι οποίοι αποκαλούσαν τους Πυρσογιαννίτες με το παρατσούκλι τους περιφρονητικά «λάτσηδες», επειδή είχαν μαζί τους πολύχρονες συνοριακές διαφορές (τοποθεσία «Κρούσια»), που έφθασαν μέχρι ξυλοδαρμούς, νομίζοντας, βέβαια ότι αυτό σημαίνει κάτι κακό. Ασφαλώς εδώ έχει θέση και εξήγηση η διαδοθείσα ιστορία, που λέγει ότι επειδή έσπερναν αλάτι (άλας) στην ποταμιά, γι' αυτό τους είπαν «λάτσηδες». Η σκεπτικότητα σ' αυτήν την αστεία ιστορία είναι εμφανής, γι' αυτό την παρακάμπω χωρίς σχόλια.

Αναίτια όμως δεν είναι δυνατόν να

βγεί ένα παρατσούκλι, και οπωσδήποτε κάποιος λόγος θα υπάρχει γι' αυτό.

Έχω τη γνώμη, και μάλλον δεν λαθεύω, ότι κατά κανόνα δύο πράγματα (ΑΙΤΙΑ) μπορούν να συντελέσουν στην δημιουργία και καθιέρωση ενός παρονόματος, που να αφορά ένα ολόκληρο χωριό. Είναι τούτα:

1) Η μορφολογία, το ανάγλυφο, και η τοπολογία της γεωγραφικής περιοχής του χωριού, με όλα τα ιδιαίτερα τοπογραφικά, γεωλογικά γεωφυσικά ή άλλα ειδικά χαρακτηριστικά (πανίδα, χλωρίδα, κλπ). Σε τούτον τον κανόνα υπακούουν συχνά και τα κύρια ονόματα των χωριών (πχ. Πυρσόγιαννη), πολύ δε περισσότερο τα παρονόματα.

2) Η επαγγελματική ενασχόληση των κατοίκων του χωριού ή κάποιο σημαδιακό ομαδικό χαρακτηριστικό. Νομίζω ότι είναι το σπουδαιότερο.

Το όνομα «Πυρσόγιαννη» (παλιά την έλεγαν «Πρισόγιαννη») είναι σλαβικής προέλευσης και σημαίνει «Προσήλιο». Στη Σερβική γλώσσα PRISOJ, E = τόπος ευήλιος, προσήλιο, και PRISOJAN = προσήλιο (N. Ρεμπέλης - περιοδ. ΚΟΝΙΤΣΑ, τεύχ. 7/1986).

Δεν νομίζω ότι ο τόπος της Πυρσόγιαννης και η ίδια σαν χωριό είχε κάτι το ξεχωριστό, εκτός από το «προσήλιο», που να προκάλεσε την δημιουργία του παρονόματος. Μάλλον έμοιαζε με τα άλλα χωριά της επαρχίας Κόνιτσας. Ούτε οι Πυρσογιαννίτες μειονεκτούν ή υπερτερούν φυλετικά από τους κατοίκους των άλλων μαστοροχωρίων, ούτε και έχουν κάποιο ελάττωμα. Κάθε άλλο μάλιστα, καθώς πρέπει ήσαν και είναι οι άνθρωποι. Αλλού λοιπόν θα πρέπει να αναζητηθεί τότε το αίτιο.

Ξέρουμε ότι η Πυρσόγιαννη ήταν και παρέμεινε μέχρι τη δεκαετία του 1940 το **μεγαλύτερο μαστοροχώρι**, και κανείς δεν γνωρίζει από πότε άρχισαν να ασκούν οι κατοικοί του το επάγγελμα του κτίστη της

πέτρας. Είναι η κοιτίδα των πετράδων στόρων, η «κουδαρομάνα», γεγονός που από κανέναν δεν μπορεί να αμφισβητηθεί γιατί το επιβεβαιώνουν τα έργα που οι κτίστες της, διαχρονικά όπου γής, κατασκεύασαν. Παρ' όλο που η γειτονική Βοσμπιανη, τις δύο προηγούμενες εκατονταετίες, πρόκοψε και ξεπέρασε μάλιστα τον πληθυσμό λιγάκι την Πυρσόγιαννη, εν τούτοις δεν νομίζω ότι μπόρεσε να κλονίσει την διαμορφωμένη έκτοτε κοινή αντίληψη που θέλει την Πυρσόγιαννη σαν την **τρανή μαστρομάνα** της επαρχίας Κόνιτσας. Ίσως αυτοί πρώτοι να έγιναν τεχνίτες της πέτρας, και ύστερα απ' αυτούς να δόθηκε η κτιστική και στα άλλα χωριά της επαρχίας, με αποτέλεσμα η μαστορική να ασκείται κατόπιν σ' όλα τα ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΑ.

Υποπτεύομαι πως το «λάτσης» έχει σχέση με τη δουλειά το «κτίστη πετράς» παρ' όλο που κανένας σήμερα δεν θυμάται ούτε και υπογράφεται κάποιον συσχετισμό. Ας το δούμε λεπτομερέστερα.

1) Στα αρχαία Ελλ «λάας» = «λάας» = λίθος (συγγενές το Λατ. *LAPIDIS* = πέτρα), απ' όπου οι λέξεις «λατομεύω», «λαξεύω», «λατύπη» = σκύρο, «λαξός» = λιδοξός, κλπ. Συνεπώς έχουμε λάας» λάτσης (πιθανό εννοήθηκε μεσο κατά το Αρβ. *LATOJ* = λαξεύω) λάτσης = πετράς (κτίστης πέτρας).

2) Στα Αρβανίτικα *LATOJ* = πελεκάω, λαξεύω, σμιλεύω πέτρες (συγγενές Ελλ «λατομεύω»). Άρα έχουμε *LATOJ*» λάτσης» λάτσης = πελεκητής λίθων (πελεκάνος).

3) Στα Αρβανίτικα *LLAC - I* (λάτσης) = αμμοκονία, κόνιαμα των μαστόρων, λάτσης των κτιστών (συγγενείς του Ελλ «λάσπη»). Τότε έχουμε και πάλι *LLAC - I*» λάτσης = λασπός (κτίστης που χρησιμοποιεί κοκκώδη λάσπη).

4) Στα Λατινικά *LAT - ER, IS* = πέτρας.

Επομένως LAT - ER» λάτης» λάτσης = κτίστης πλίνθων (σημερινός τουβλάς).

Σ' όλες τις παραπάνω εξηγήσεις το θέμα «λά -» και «λάτ -» πάντα έχει σχέση με την κτιστική (και τα υλικά της), τέχνη την οποία από αιώνων ασκούν οι Πυρσογιαννίτες.

Από τούτη την εξήγηση, που είναι ορθή, πειστική και λογική, γιατί την επαληθεύει η μαστορική παράδοση και ιστορία του χωριού, προκύπτει ότι το παρόνομα «λάτσης» σημαίνει «κτίστης» και ειδικότερα «κτίστης πετράς».

Φαίνεται πώς, πολύ παλιά στα μέρη μας, πριν επικρατήσουν οι ξένες λέξεις «κούδαρης» = κτίστης λίθων, σφυροκόπος πελεκάνος (τσιοκανάρης), (Λατ. CUDO = κρούω, τύπτω, εκλεπτίζω (κτυπώντας), κόπτω νομίσματα (σφυρηλατώντας), CUDERE = παρασκευάζειν, συνδέτειν), και «μάστορας» = τεχνίτης (Λατι. MAGISTER = επιστάτης, άρχων» Ελλ «μαϊστωρ»), τον κτίστη της πέτρας τον έλεγαν «λάτση», λέξη που σώθηκε σαν παρόνομα στο μεγαλύτερο μαστοροχώρι, την Πυρσόγιαννη.

Με περιφάνεια περισσή ας λέγουν λοιπόν το παρατσούκλι τους οι Πυρσογιαννίτες και ας μη το αποφεύγουν νομίζοντας ότι σημαίνει κάτι κακό ή μειωτικό για το χωριό τους. Ίσα - Ίσα είναι ελληνικώτατο, και εξαιρετικά τιμητικό για τους ίδιους, αλλά και για όλους τους άλλους λάτσηδες (κτίστες) των μαστοροχωρίων της Κόνιτσας.

Όμως η παμπάλαια αυτή λέξη «λάτσης», από μόνη της, θέτει ερωτήματα και απορίες για την χρονική αφετηρία από την οποία άρχισε να ασκείται η τέχνη του κτίστη πετρά στον τόπο μας. Θέλει ακόμη έρευνα το θέμα, η οποία πιθανώς να αναθεωρήσει θέσεις που έχουν γραφεί από πολλούς μέχρι σήμερα.

Αθήνα 10 - 5 - 1990

ΘΩΜΑΣ ΖΙΩΓΑΣ

(Μελίσσου 16 - 116.35 ΑΘΗΝΑ

τηλ 7011014)

Συναυλία

Με τη λήξη των μαθημάτων μουσικής για φέτος, έγινε στο Δημαρχείο η ετήσια συναυλία. Όπως είναι γνωστό η Σχολή μουσικής λειτουργεί στην κόνιτσα πέντε χρόνια. Διδάσκονται, με έξοδα των γονιών, γύρω στα 30 - 40 παιδιά από δύο μουσικούς δασκάλους. Φέτος αρμόνιο - ακορντεόν δίδασκε ο Γιώργος Πρεβεζιάνος (ο ίδιος ήταν και τα προηγούμενα χρόνια) και κιθάρα ο Δημήτριος Τσιούπης.

Στην εκδήλωση - που παραβρέθηκε και ο κ. Δήμαρχος, - συγκεντρώθηκε αρκετός κόσμος και παρακολούθησε με ενδιαφέρον το παίξιμο των παιδιών.

Στη φετινή συναυλία έγινε και μια πρωτοτυπία: παίχτηκαν διάφορα μουσικά κομμάτια από μαθητές και δασκάλους μαζί.

Στο τέλος οι δάσκαλοι με σαξόφωνο και πιάνο ερμήνευσαν διάφορα τραγούδια ενώ η κ. Πρεβεζιάνου έπαιξε με δεξιοτεχνία ένα κλασσικό κομμάτι στο πιάνο.

Ήταν μια ευχάριστη, ζεστή και σπάνια εκδήλωση που ικανοποίησε πάρα πολύ τους Κονιτσιώτες.

Αυτό αποδείχθηκε και από τον κόσμο που επιβράβευσε την προσπάθεια των μικρών μαθητών και τον κόπο των δασκάλων.

Κλείνοντας τούτο το σημείωμα θα τονίσουμε ότι μ' αυτή την προσπάθεια που δεν είχε, ούτε κρατική επιχορήγηση, ούτε του Δήμου τη φροντίδα, έγιναν θετικά βήματα στον τομέα της παιδείας στην πόλη. Και πολλά παιδιά βρήκαν μια χρήσιμη και ωφέλιμη ασχολία και ταλέντα ξεφύτρωσαν και μια καλή υποδομή για παραπέρα προώθηση μιας μόνιμης μουσικής Σχολής δημιουργήθηκε.

Στο Δήμο και τους άλλους φορείς της Κόνιτσας εναπόκειται να αδράξουν την ευκαιρία για να δώσουν νέα πνοή σ' αυτή την προσπάθεια.

Σ.Τ.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΡΚΟΥΔΑ ΤΟΥ ΠΙΝΔΟΥ

Το έκτο διήγημα από το «Διπλό Βιβλίο» του Δημή-
τρη Χατζή.

Τὸ βράδι ἀνεβαίνουνε καὶ μαζεύονται στὸ μπακαλικά-
κι τοῦ δρόμου, κατεβαίνουν στὴν ἐκκλησιὰ μὲ τὸ μεγά-
λο τῆς πλατῶμα, πότε πάλι στὴν πλατεία τοῦ σχολειοῦ
—μιὰ ταράτσα πάνω ἀπὸ τὴ ρεματιά.

Θά 'θελε νὰ τοὺς ἔλεγε κάτι κι αὐτὸς γιὰ τὰ δικά
του τῆς Γερμανίας, τὴν ξενητιά, τὴ νοσταλγία, τὰ βιά-
σανα. Ἐδῶ τώρα μποροῦσε νὰ τὸ λέει πιά καὶ νὰ μὴν
φοβᾶται, πὼς —«Ἰμεῖς ἰδῶ στὸ Ντομπρίνοβον». . Δι-
κοὶ του ἀνθρώποι εἶναι γύρω του, Ντομπρινοβίτες, Ντο-
μπρίνοβο εἶναι ὅλα.

Καὶ δὲν τὸ λέει. Ἄπὸ τίς πρῶτες μέρες ἀκόμα ἀρ-
χίζει νὰ νιώθει πὼς κάπως εἶναι καὶ κάπως δὲν εἶναι
μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Κάτι τοῦ λείπει γιὰ νά'ναι μαζὶ
τους, γιὰ νά'ναι ἀπ' αὐτούς. Ὁ συγγραφέας μας νά'ταν
ἐδῶ, θά μποροῦσε νά'λεγε πὼς αὐτὸς ἀπόμεινε ὅλα τὰ
χρόνια τῆς Γερμανίας Ντομπρινοβίτης, οἱ ἄλλοι δὲν
εἶναι τίποτα πιά, ἀπὸ πουθενὰ δὲν εἶναι. "Οπου βρεθοῦ-
νε, μόλις βρεθοῦνε, θ' ἀρχίσουν σὲ λίγο καὶ λένε πάλι
γιὰ τίς δουλειές τους, γιὰ τὰ λεφτά τους, τὰ μαγαζιά
τους, τὰ πράματα, μηχανήματα, χτήματα ποὺ ἀγόρασαν,
ποὺ θ' ἀγοράσουν. Ἄν εἶταν ἐδῶ κανένας Μπρουσάκης,
Σαββίδης, Γιαννόπουλος, ἀπὸ κείνους τοὺς φιλόσοφους
τοῦ ἑλληνικοῦ καφενεῖου, θά'χε πάλι τὴ σοφὴ τὴν ἐξή-
γησή του —κοινωνία τῆς κατανάλωσης καὶ τὸ ξερίζω-
μα, τὴν ἀλλοτρίωση τῶν ἀνθρώπων καὶ τ' ἄλλα ποὺ
λέγανε.

Ὁ Σκουρογιάννης δὲ μποροῦσε βέβαια νὰ σκέφτε-
ται τέτοια πράματα, τόσο πολλά. Ἄρχισε μόνο καὶ τὸ
νιώθε πὼς εἶτανε μόνος μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους
ἔτσι σὰ λίγο ξένος ἀνάμεσά τους. Τοῦ φαίνονται λίγο
παράξενοι —ἄλλος κόσμος εἶναι. Ἄλλοι, λοιπόν, εἶταν
ἐκεῖνοι οἱ φιλόσοφοι μὲ τίς πολλές θεωρίες τους, τίς
παρλαπίπες καὶ τοὺς καυγάδες. Αὐτὸς εἶταν ποὺ τοὺς
ἀπόπαιρνε τότε —τοὺς θυμιέται τώρα καμιὰ φορὰ τὸ
βράδι, γυρίζοντας σπίτι. Καὶ κεῖνα τὰ βράδια τῆς ξενη-
τιάς, τὸ κουτό, βαρετὸ ξεροστάλιασμα στὸ σταθμὸ —
δὲν ξέρει βέβαια κι αὐτὸ νὰ τὸ πεῖ— ἂν ἄλλο δὲν εἶχα-
νε μέσα —εἶτανε κάπως σὰν νὰ τοὺς δέναν, νὰ τοὺς

ένωναν —ίδιος καημός, ίδια πίκρα— κάπως κοντά σου τὸν νιώθει τὸν ἄλλον. Πολὺ σκορπισμένοι τοῦ φαίνονται τοῦτοι —μέσα στὴν Ἑλλάδα, μέσα στὸ δικό τους τὸν τόπο. Καὶ δὲν τὸ λέει —«Ἰμεῖς ἰδῶ εἰς τὸ Ντομπρίνοβον» —φοβᾶται ὁ Σκουρογιάννης μὴ τοῦ ριχτοῦνε, τὸν ἀποπάρουν κ' ἐδῶ.

Ἔβαλε μαστόρους κ' ἔφκιαξε τό'να δωμάτιο, ἔφκιαξε δίπλα τὸ μαγειριό του, ταχτοποίησε μὲ μεράκι τὰ γερμανικὰ κουζινικὰ πού'χε φέρει, ἔφκιαξε μπροστά τὴν αὐλὴ τὴν πλακόστρωτη, τὴν περγολιά της. Ἔφκιαξε καὶ λίγο τὸ φράχτη —πῆγε κ' ἔφκιαξε καὶ τοὺς τάφους τῶν γονιῶν του στὸ νεκροταφεῖο —τὰ τέλειωσε ὅλα σωστά, νοικοκυρεμένα. Οἱ ἄλλοι θὰ φεύγαν ὡς τὸ φθινόπωρο, αὐτὸς δὲν ἔφευγε, ἐρχόταν. Κατέβηκε γιὰ λίγες μέρες στὰ Γιάννινα, κανόνισε τὴν ἐπιταγὴ γιὰ τὴ σύνταξή του νὰ τοῦ τὴ στέλνουνε στὸ χωριό, ἔβαλε τὰ λεφτά του στὴν τράπεζα, τέλειωσε μ' αὐτά, γύρισε πίσω.

Ἐκείνος εἶτανε πιά νὰ περπατήσει καὶ λίγο τὸν τόπο του. Πῆρε τὸ δισάκι του ἕνα πρωὶ —νὰ κατέβαινε ὡς κάτω στὴ ρεματιά, νὰ μπαινε λίγο στὸ δάσος. Κατέβηκε. Μικρὰ «πριόνια» δουλεύουν καὶ τώρα στὴν ἄκρη τοῦ δάσους. Ἐκατσε λίγο —τὴν εἶδε τὴν τυρίγνια τῶν ἀνθρώπων, τῶν μουλαριῶν νὰ κουβαλοῦν ὡς τὰ φορτηγὰ τοὺς μεγάλους κομμένους κορμούς. Πιὸ γνώριμος τοῦ φάνηκε ὁ κόσμος αὐτός, πιὸ δικός του. Τράβηξε ὕστερα λίγο πιὸ πέρα, ἔκοψε ἀριστερά, μπῆκε στὸ μεγάλο δάσος. Πῆρε τὸ παλιὸ μονοπάτι τῶν τσομπαναραίων, τῶν ξυλοκόπων, τῶν παλιῶν ληστάρχων πού τραβάει γιὰ τὴν κορφή. Ἀνάσανε βαθιὰ τὸ βουνίσιον ἀγέρα, στάθηκε μιὰ στιγμή καὶ τ' ἄκουσε ζωντανὸ τὸ βούισμα ἐκεῖνο τῶν δέντρων —πού μακρινὸ τὸν ἀκολουθοῦσε τότε στὴ Γερμανία. Ἐφτασε στὸ ξέφωτο πού ἔφερε, κοντὰ στὴν κορφή —ἕνα μικρὸ λιβάδι— σιηνίτες ἐκεῖνα τὰ χρόνια τὰ φέρναν ἐδῶ καὶ βοσκούσανε τὰ μικρὰ κοπάδια τους.

Γύρισε ἀργὰ στὸ χωριὸ μὲ τὸ ἡλιοβασίλεμα —γραμμὴ γιὰ τὸ σπίτι— κανέναν δὲν ἤθελε. Εἶτανε μιὰ μέρα καλὴ, κάτω στὴ ρεματιά, στὴ χαλικάριά, στὰ πριόνια, ψηλὰ στὸ βουνό. Τ' ὄνειρο τοῦ γυρισμοῦ του, δὲν τὸν εἶχε γελάσει.

Αὐτὸ τὸ ταξίδι τῆς Κόνιτσας δὲν τό'χε θελήσει, σὲ κανέναν λογαριασμὸ δὲν τό'χε. Ὁ ξάδερφος πού'τον ἐκεῖ, αὐτὸς τὸν ἔφαγε νὰ σηκωθεί καὶ νὰ πάει —εἶχανε λέει, νὰ μιλήσουν. Πῆγε. Ὁ ξάδερφος εἶχε, λοιπόν, καὶ

κεινος κάτι λεφτά, αὐτὸν περίμενε ν' ἀνοίξουν καθαριστήριο, ἔτοιμη τὴν εἶχε καὶ τὴν ταμπέλα, Στεγνοκαθαριστήριο Ὁ Ἥλιος —μαζὶ νὰ τ' ἀνοίγανε —μαζὶ νὰ δουλεύανε —σὰν ἀδέρφια— σίγουρη δουλειά, σίγουρα τὰ κέρδη —Ντομπρινοβίτες εἴμαστε τέλος πάντων, κάτι ξέρουμε ἀπὸ τέτοια.

Ὁ Σκουρογιάννης τὸν ἄκουσε, φούσκωσε τὰ μάγουλα. Ἄν εἶναι γιὰ τὰ λεφτά, νὰ τοῦ δώσει, τοῦ δινε μεταχαρᾶς —σκοπὸ ν' ἀνοίξει καθαριστήριο δὲν εἶχε κανέναν —κανένας ἥλιος δὲν τοῦ χρειάζεται. Ὁ ξάδερφος δὲν κατάλαβε, δὲν τὸν πίστεψε, τὸν ζόρισε ἀκόμα. Γιατί δὲν θέλει νὰ τὴν ἀνοίξουνε τὴ δουλειά; Τί θὰ κάνει στὸ Ντομπρίνοβο; —νέος ἄνθρωπος ἀκόμα; Ἄν εἴταν ἐδῶ κανένας Σαββίδης, Γιαννόπουλος, μπορούσε νὰ τὸ ἐξηγήσει σ' αὐτὸν τὸν ξάδερφο πῶς ὁ Σκουρογιάννης ἔζησε ἔξω προλετάριος τόσα χρόνια —νόρμα, μιστὸς μὲ κορδέλα στὸ δεκαπενθήμερο. Τώρα μὲ τὴ σύνταξη, τὸ μικρὸ του τὸν τόκο —δὲν ἤθελε, δὲν χρειαζότανε καμιὰ δουλειά. Εἶπε, λοιπόν, πῶς παιδεύτηκε πολὺ, ἤθελε τώρα νὰ ξαποστάσει, τὸ Ντομπρίνοβο, τοῦ φτάνει. Κ' εἶπε πάλι —νὰ στὰ δώσω τὰ λεφτά —ἀνοίξέ το τὸ μαγαζὶ σου.

Ὁ ξάδερφος δὲν κατάλαβε τίποτα —τί τὸν πείραζε νὰ τ' ἀνοίξουν τὸ μαγαζὶ —ἀφοῦ τοῦ τὰ δινε καὶ τὰ λεφτά; Τοῦ ἔγραψε καὶ καταπίσω του γράμμα στὸ Ντομπρίνοβο. Ἐγραψε καὶ στὸ γέρο τὸν Τράκα νὰ τοῦ μιλήσει κι αὐτός. Τότε ὁ Τράκας σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ σπίτι του. Καὶ τί τὸν θέλεις, τοῦ λέει, αὐτὸν τὸν ξάδερφο, ἀνεπρόκοπος ἄνθρωπος εἶναι αὐτός, θὰ ζημιωθείς νὰ τὰ ταιριάσεις μαζί του, θὰ σοῦ φάει καὶ τὰ λεφτά. Ἐχουν ἂν θέλεις, καὶ τὰ παιδιά του λεφτά, τοὺς γράφει στὴ Λάρισα, μαγαζὶ μπορούν ν' ἀνοίξουν μαζί, θέλει μπακάλικο, καθαριστήριο θέλει, θέλει στὰ Γιάννινα, στὴν Κόνιτσα, στὸ Τσεπέλοβο —χρειάζεται ἕνα καὶ κεῖ— σίγουρα θὰ πάει καλά. Τὰ χουμε ἐμεῖς τὰ λεφτά, μωρὲ Μῆτρο, κατάλαβέ το.

— Κι ἀφοῦ τὰ ἔχετε τὰ λεφτά, τί τὰ θέλετε καὶ τ' ἄλλα τὰ μαγαζιά;

Συνεχίτε

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΜΥΖΗΣΗ ΤΩΡΑ ΑΙ ΧΗΜΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΟΝ ΑΩΟ

Στον τραυματισμένο από τις οικολογικές βαρβαρότητες της ΔΕΗ ΑΩΟ προστέθηκε τώρα και ρύπανση από ορυκτέλαια, πετρέλαιο και παράγωγα αυτών.

Την Τρίτη 6.3.90 το ποτάμι για αρκετές ώρες είχε στην επιφάνειά του ένα παχύ στρώμα από ορυκτέλαια και πετρέλαιο (δεν αλύθηκε χημικά).

Με την πάροδο του χρόνου το υλικό άρχισε να εναποτίθεται σιγά - σιγά στις όχθες του ποταμού. Δεν είναι γνωστή η ακριβής ποσότητα των ρύπων που χύθηκαν στο ποτάμι.

Πληροφορίες, λένε, ότι το φαινόμενο εναποτασσάστηκε πολύ λιγότερο έντονο στον ΑΩΟ, καθώς επίσης και στο ποταμάκι «Λούρικα», μεταξύ των χωριών Φλαμπουριάς - Γρεβενετίου, που έχει γειτνιαζόμενες πηγές με τον ΑΩΟ, με αποτέλεσμα την καταστροφή του ιχθυοτροφείου του κ. Θεοφάνη που βρίσκεται στο ποταμάκι.

Εκτός από την δηλητηριώδη ιδιότητα του υλικού που χύθηκε στον ποτάμι, από όπου πίνουν νερό τα ζώα αλλά και άνθρωποι που δουλεύουν εκεί σ' ένα από τα ωραιότερα δάση της Ευρώπης, και τις συνέπειες στην χλωρίδα, μειώνεται κάτω από το φως δραματικά η οξυγόνωση του νερού με ανατηφόρες επιπτώσεις στα γάρια και κυρίως στην ξεχωριστή αυτόχθονη πέστροφα. Ανατηφόρες είναι και οι συνέπειες στα υδρόβια θηλαστικά και πτηνά, από δηλητηρίαση, καταστροφή τριχωμάτων ή φτερών ή ζωτικών οργάνων τους. Τα αποτελέσματα αυτά μπορεί να είναι χρόνια ή άμεσα.

Είναι γνωστό, ότι ο ΑΩΟΣ είναι ο καθαρότερος ποταμός της Ευρώπης - ένα από τα καθαρότερα ευρωπαϊκά ποτάμια, όσον αφορά την περιοχή πριν την Κόνιτσα. Με την έναρξη των εργασιών για το φράγμα, για διάστημα ετών το ποτάμι κατέβαζε λάσπη, που εναποτέθηκε στον πυθμένα με δυσμενέστατες επιδράσεις στον βιότοπο.

Η προσπάθεια των αρμοδίων της ΔΕΗ για εμπλουτισμό με γονο πέστροφας με σκοπό να μετριάσει τις δυσμενείς επιπτώσεις, μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα τον εκφυλισμό του αυτόχθονου πληθυσμού. Η πτώση του υδάτινου όγκου του ΑΩΟΥ και η στάση στις οβίρες θα έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση της οξυγόνωσης του νερού με τις ανάλογες συνέπειες γενικά.

Πάνω σ' όλα τα ανωτέρω προέκυψε τώρα και το πρόβλημα της χημικής ρύπανσης, προέλευσης - σύμφωνα με πληροφορίες - «ΔΕΗ -γενούς». Από όσα λέγονται, πρόκειται για απόβλητα των μηχανημάτων που δούλεψαν ή δουλεύουν στην περιοχή. Άλλωστε, πάνω από το επίπεδο της Βοβούσας δεν υπάρχει άλλη ρυπογόνα πηγή, εκτός από το καρκίνωμα στις πηγές του ζωοδότη για την περιοχή ΑΩΟΥ.

Κάτοικοι της Βοβούσας κοιτούσαν έκπληκτοι και με πίκρα το ποτάμι -σύμβολο για το χωριό τους - να βεβηλώνεται και να ρέει, χωρίς ο γαλάζιος ουρανός και το βαθυπράσινο, δάσος να καθρεφτίζονται στα διάφανα, όπως τα είχαν συνηθίσει, νερά του.

Βέβαια πέρα από τη διασταύρωση των πληροφοριών μας, σε περίπτωση επανέληψης του φαινομένου, μέλη του Συλλόγου μας θα μεταβούν ξανά για αυτογία και συλλογή νερού προς ανάλυση από το Γενικό Χημείο του Κράτους. Θα υπάρξει έτσι αδιάγρευση επιστημονική τεκμηρίωση των συμβαινομένων.

Προς τούτο απευθύνουμε έκκληση στους φίλους μας των παρόχθιων περιοχών του ποταμού ΑΩΟΥ (Βοβούσα - Βρυσόχωρι - Κόνιτσα), με την επανεμφάνιση των ρυπαρών ουσιών σε οποιοδήποτε σημείο του ποταμού, να μας ειδοποιήσουν για επιβεβαίωση και λήψη ποσότητας νερού για τη σχετική ανάλυση.

Μήπως τα κατάλοιπα των λιπαρών ουσιών είχαν ή εξακολουθούν να έχουν αντίκτυπο σε κάποιες πόσιμες βρύσες;

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΠΥΡΣΟ-ΓΙΑΝΝΗΣ, είναι ο τίτλος του βιβλίου που κυκλοφόρησε στην Ηγουμενίτσα ο συμπατριώτης μας Γιάννης Μαυρομάτης. Οι 176 σελίδες του χωρίζονται σε οκτώ κεφάλαια που περιέχουν ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία του χωριού, καθώς και αρκετές παλιές φωτογραφίες.

Ο Γ. Μ. μ' αυτή την έκδοση συμπληρώνει άλλα βιβλία που εκδόθηκαν κατά καιρούς από συγχωριανούς του, με δικά του ενδυμήματα ή στοιχεία - που συγκέντρωσε από τους παλιούς.

Προσδέτει κι αυτός, ακόμα ένα λιθάρι στο Πυρσογιαννίτικο, και επαρχιακό μας οικοδόμημα της ιστορίας και της παράδοσης. Ας γίνει παράδειγμα πατριδολατρίας και για άλλους συμπατριώτες μας οι οποίοι δεν έκαναν ακόμα το χρέος τους στον τόπο που τους γέννησε.

Χαιρετίζουμε την παρούσα έκδοση του Γ. Μ. και συνιστούμε στους συμπατριώτες μας να διαβάσουν το βιβλίο.

Γι αυτούς που θέλουν να επικοινωνήσουν με το συγγραφέα, η διεύθυνσή του είναι:

*Γ. Βασιλάκου 2 Ηγουμενίτσα
Τηλ 0658 - 22327
Σ.Τ*

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Γράφει ο Οδ. Σιββόπουλος για το βιβλίο
«Ο καρκίνος στο φυτικό βασίλειο»
του Βασ. Λαμπρίδη

Ός δάμπος Αλκυονίδων ημερών όπου ανδίζουν τα κυκλάμινα κάτω απ' το χιόνι, ήρθε στα χέρια μου το ποίημά του «ο καρκίνος στο φυτικό βασίλειο».

Είναι ένα ευγενές άθλημα πνευματικό, ένας άθλος μελέτης και ερεύνης με' στην επαγγελματική ανεμοζάλη. Είναι μια επαγω-

γική διαλεκτική παρουσίαση με φωτεινό ελληνικό πνεύμα, ανταποκρινόμενη στο μουσικό διάλογο της φύσης και της ζωής. Περιέχει μια στέρεα θεωρητική βάση με αξιόπαινα ευρήματα και απλότητα ανάπτυξης και επισημαίνεται η σημασία της ομοιοιασμένης και αρμονικής ζωής στη φύση. Η όποια διαταραχή της δημιουργεί συνέπειες και τις περισσότερες φορές ολέθριες. Η συνειδητή κι αρμονική διαβίωση ή συνύπαρξη των εμβίων συνδέτουν την αρμονία, την πραγματική συμφωνία που πρέπει με άοκνη επιμέλεια να την προσέχουμε και να την τελειοποιούμε. Το βιβλίο αυτό, πρωτότυπο στο είδος του αποτελεί έργο συμβολής για την επιβολή της γαλήνης, της ειρήνης μέσα στην φυτρωτική ζωή μας. Η δε ποιητική συμμετοχή σ' αυτό, πλαισιώνει τη μορφή του κι αποκαλύπτει ότι η αλήθεια της γνώσης είναι ιδεατή ομορφιά, είναι ποίηση αρμονίας, είναι μουσική ποίηση της ζωής.

ΝΙΚΟΥ ΖΟΥΝΗ: «ΑΝΤΑΡΤΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Ε ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΟΥ»

Διαβάζοντας το βιβλίο του Ν. Ζούνη «ΑΝΤΑΡΤΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Ε. ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΟΥ», αισθάνθηκα όλη τη φρίκη του εμφύλιου.

Η ευχή του συγγραφέα «Ποτέ πια τέτοιος πόλεμος. ΚΑΝΕΝΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ» πρέπει να γίνει σύνθημα και σημαία όλων.

Ο Ν. Ζ με μια γραφή απλή και παραστατική μας μεταφέρει στα δύσκολα εκείνα χρόνια και για μια ακόμη φορά επιβεβαιώνεται το γεγονός, ότι όταν κάποιος αποκαλύπτει γεγονότα και αλήθειες, δε χρειάζονται τα πολλά γράμματα και οι ωραιοποιήσεις. Άμεσος λόγος, και αυτός, που δεν αφήνει κανέναν, ούτε τον ίδιο το συγγραφέα, στο απυρόβλυτο.

Πολλές φορές οι επιγενόμενοι, κρί-

νοντας πρόσωπα και γεγονότα περασμένα, μοιράζουν δάφνες ή κατάρες ανάλογα, χωρίς να παίρνουν υπόψη τους τις τόσες δυσκολίες συνθήκες.

Ο Ν. Ζ. αποδέχεται ανθρωπίνες αδυναμίες. Η ζωή του όμως είναι ένας διαρκής αγώνας που εξαγνίστηκε στο καμίνι της εμφύλιας συμφοράς και της μετεμφυλιοπολεμικής κατάρας.

Η μαρτυρία, αφιερωμένη «Στους άταφους νεκρούς του αδερφοσκοτωμού 1946-49», αποτελεί πολύτιμο σύμβουλο για τους άκαπνους νεοέλληνες και αξίζει να διαβαστεί από όλους.

Ο συγγραφέας αποφεύγει την περιγραφή μαχών. Ίσως δεν άντεξε την αναπαράσταση του φρικιαστικού αλληλοσπαραγμού, ίσως δε διέθετε τα απαραίτητα στοιχεία. Ακόμη, ίσως να έκρινε μικρής σημα-

σίας τη συσσώρευση πανομοιότυπου περίπου υλικού, τη στιγμή που και αυτά που παραθέτει αποτελούν ένα μικρό μεν, πλην όμως γνήσιο δείγμα της τραγικής εκείνης περιόδου.

Γράφει στη σελίδα 105: «Δε θυμάμαι καλά. Βάσταξα δε βάσταξα εικοσιπέντε μέρες. Τελευταία θυμάμαι μόνο τούτο: Προσπαθούσαν να με στήσουν στα πόδια μου, αλλά δεν υπήρχε άλλη δύναμη και σαν «τσόλι» βρεγμένο με σούρνανε αναίσθητο στις πέτρες μέχρι την παραλία. Ύστερα δε θυμάμαι τι έγινε λίγο μονάχα στο καϊκι κατάλαβα πως ταξιδεύω σ' ένα φορείο. Κι ούτε ξέρω πως βρέθηκα στο 401 στρατιωτικό νοσοκομείο στην Αθήνα»

Κλείνοντας τη μικρή αυτή παρουσίαση εύχομαι στο συγγραφέα υγεία και δύναμη να καταγράψει και άλλα βιώματα της οδυνηρής του πορείας.

I.T.

Ο Ποιητής

*Ο Ποιητής μια δέσμη από λέξεις,
λάβα ηφαιστείου τρομερού η έκρηξη της έκφρασης...*

Ο Ποιητής τέμνει τον χρόνο όπως ο ξωχάρης

το ώριμο το φρούτο,

*δεν έχει όρια, δεν θέλει τίτλους, δεν πολιτεύεται
δεν ανήκει παρά μονάχα στην ελευθερία του λόγου,
στην αέναη ψηλάφηση της ουσίας.*

*Κουβαλάει μια φούχτα ήλιο στην παλάμη του
και ύστερα την απιθώνει στη σκέψη φωτίζοντας το σύμπαν.*

*Μουσकेύει τα μάτια· στον γκρίζο ορίζοντα, ακουμπώντας
τον ήχο της βροχής στην καρδιά του.*

Σημαδεύει τον χρόνο ίσια στο μέτωπο χωρίς δισταγμό και

αμφισβήτηση

Μετεωρίζεται στο χθες και στο αύριο, ολοκαύτωμα στην

ίδια του τη φλόγα.

Αντωνία Κολιού

Εκδρομή Αμαράντου

Εκεί που υπάρχει θέληση υπάρχει πρόοδος.» Η ανοιξιάτικη εκδρομή έγινε 20 - 5 - 1990 στην Πάρνηθα Αττικής. Ευχάριστο τοπίο με χαρούμενους εκδρομείς. Ώρες ξενοιασιάς και κεφιού. Οι εκδηλώσεις χαράς γίνονται, για την διατήρηση γνωριμιών, ανάπτυξη φιλίας και κυρίως για τους νέους, που τους απομάκρυνε η εποχή, η λαοθάλασσα της Αττικής. Εμείς που στηρίζουμε τα σωματεία, ας βοηθήσουμε να γίνονται περισσότερες εκδηλώσεις, όπου μπορούμε. Ο κόσμος χάνεται όταν κανείς χάσει τις αρχές του. Η Αδελφότητα και με την Προεδρία της Νίκης Γκουντουβά, που διαθέτει αξιόλογους συνεργάτες, οι χωριανοί, οι συγγενείς και οι φίλοι δεν συμμετέχουν ενεργά και δραστήρια.

Κουρασμένοι και μουχλιασμένοι από την καλοπέραση και την αδιαφορία για τους γύρω μας.

Κεφαλοχώρι ο Αμαράντος λένε. Μας έδειξαν τα μεγάλα ονόματα με την απουσία τους ό,τι έγινε «επίνοιον» καθώς και από τα γύρω χωριά, δεν είδαμε, συμμετοχή. Και μετά μιλούμε για πνευματική επικοινωνία και γυμνική επαφή. Σε παλαιότερες εποχές υπήρχε παρ' όλη τη φτώχεια - μεγάλη συμμετοχή Αμαράντου και Αγίας Βαρβάρας. Οι αιώνιες αξίες τιμής και φιλίας, ας μη χαθούν στις λαμαρίνες του Ι.Χ. και του τσιμέντου.

Ένα χαμόγελο, ένα ποτήρι κρασί μερικά φελιά πίτα από τις χρυσοχέρες γυναίκες, αξίζουν πολλά. Τα νιάτα χάρηκαν παιχνίδι και οι άλλοι πριπάτους και σιγανό γυμδίσμα, από τα τραγούδια μας. Νέοι απαιτείστε να σας φέρνουν σε γιορτές χαράς και αγάπης. Αξίζει τον κόπο.

Στο γυρισμό έβλεπες στα μάτια να λάμπει η χαρά του άρχοντα της αγάπης. Συγχαρητήρια απλόχερα.

Γιάννης Παπαμιχάλης - Τυμφαίος

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΕΣΤΙΩΝ

Το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας στα πλαίσια της προσπάθειάς του για ενεργοποίηση των οικοτρόφων με στόχο την δημιουργία πόλων έλξης για την νεολαία μας, διοργάνωσε και φέτος αγώνες στα αθλήματα του βόλλεϋ, μπάσκετ, πίνγκ - πόνγκ και σκάκι.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε φέτος στην ευγενή άμιλλα και το αθλητικό πνεύμα, που επεκράτησε σε όλη την διάρκεια των αγώνων σε αντίθεση με την κυρίαρχη αντίληψη και πρακτική, που κακοποιεί τον αθλητισμό και στόχο έχει μόνο την διάκριση και την χρηματική αμοιβή.

Σ' αυτή την κατεύθυνση, πάνω από 30 μονάδες του Ιδρύματος με 200 αθλητές, συμμετείχαν με τις ομάδες τους στους αγώνες, που έγιναν στις ΜΕ Ζίτσας - Μουζακίου - Σιδηροκάστρου - Ιεράπετρας και Αναβρύτων.

Η Μαθητική Εστία Κόνιτσας πήρε μέρος στους αγώνες βόλλεϋ δηλέων και αρρένων καθώς και στο πίνγκ - πόνγκ, σκάκι.

Στο πίνγκ - πόνγκ δηλέων η Εστία μας αναδείχτηκε πρωταθλήτρια Ελλάδας χάρις στην επιτυχή εμφάνιση της οικοτρόφου αθλήτριας Κωτούλα Ειρήνης, που νίκησε στους τελικούς αγώνες, οι οποίοι έγιναν στο Π. Γ. Λ Αναβρύτων, την ΜΕ Ιεράπετρας.

Τέλος συγχαρητήρια σε όλους τους οικοτρόφους για την αθλητική και άγιοι συμπεριφορά τους σε όλους τους αγώνες, κάτι που αποτελεί ελπίδα για το χτύπημα της βίας και του χουλιγκανισμού που επικρατούν σήμερα στους αθλητικούς χώρους.

Κώστας Παγανιάς

ΣΧΟΛΙΑ

• **Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ** και το Δημ. Συμβούλιο της Κόνιτσας, ύστερα από δυστοκία, πολλών ημερών, πήρε επιτέλους την απόφαση να ταχθεί κατά του Βυρσοδευγείου. Θες να κατάλαβαν οι Δημ. Άρχοντες το μέγεθος της καταστροφής που θα φέρει στην περιοχή η λειτουργία του Βυρσοδευγείου, θες να ζορίστηκαν ενόψη των Δημ. εκλογών, θες να είδαν πως η συντριπτική πλειοψηφία του λαού προχωρούσε μπροστά κι αυτοί βραδυπόρησαν πολύ, αποφάσισαν να εναρμονιστούν με τους πολλούς...

Αν και οι Ηγέτες πρέπει να προηγούνται στους αγώνες των Λαών (γι αυτό λέγονται και ηγέτες), αυτοί άργησαν. Αλλά όπως λέει κι ο Λαός «*κάλλιο αργά παρά ποτέ!*»

• **ΔΑΣΑΡΧΗΣ** πριν από λίγα χρόνια μας έλεγε ότι η δικαιοδοσία κι ο έλεγχος του Δασαρχείου, στο Δρυμό Αώου, αρχίζει από την πέτρινη γέφυρα και πάνω. Τόσα χρόνια βλέπουμε γαροντουφεκάδες να καμακώνουν γάρια μες στη χαράδρα και να μην τους ενοχλεί κανείς. Δεν μπορεί, τέλος πάντων, το Δασαρχείο να καμακώσει κάποιον γαροντουφεκά, μήπως πάρουν φόβο και οι υπόλοιποι;

Λίγο νερό στο ποτάμι από τη μια μεριά, ανελεύτο γάρεμα μ' όλα τα παράνομα μέσα, από την άλλη, πάμε κατά διαόλου...

• **ΠΟΝΤΙΚΙ** κοκκινωπό, καφετί, φοβερό και τρομερό!

Πολύ θόρυβος, μεγάλη δυσφήμιση στην περιοχή και το επικίνδυνο τρωκτικό αόρατο. Γιατί δεν βγαίνουν μερικοί «ειδικοί» στα θέματα αυτά, να κάνουν κάποιες επιστημονικές έρευνες για ν' αποφανθούν τελεσίδικα και πειστικά ότι: υπάρχει πραγματικά στην περιχή μας τέτοιο ποντίκι και πρέπει να λάβουμε αυτά κι εκείνα τα προφυλακτικά μέτρα ή δεν υπάρχει, οπότε να μας διαβεβαιώσουν από την τηλεόραση, ότι δεν πρέπει να φοβούμαστε καθόλου.

Δεν είναι σωστό να κυκλοφορούν αόριστες φήμες και να τρομάζει ο κόσμος σε σημείο που να σκέφτονται οι επισκέπτες να πιούν νερό από τη βρύση της πλατείας!

Σ.Τ.

• Ο Χέμπερτ Μαρκούζε από τους κορυφαίους της Σχολής της Φραγκφούρτης κριτικάροντας την μία και μοναδική διάσταση που εμφανίζει ο άνθρωπος της σημερινής καταναλωτικής κοινωνίας, έγραψε το βιβλίο ο «Μονοδιάστατος Άνθρωπος». Αν σε παγκόσμιο επίπεδο η ανθρώπινη ύπαρξη ισοπεδώνεται μέσα από ταυτόσημες καταναλωτικές συνήθειες, στην μικρή μας κοινωνία της Κόνιτσας ο άνθρωπος παρουσιάζει προς τα έξω μία και μοναδική διάσταση εκείνη της κομματικής του ταυτότητας.

Δυστυχώς τα κόμματα η πεμπτοσία πολυφωνίας και πλουραριστικού πολιτικού λόγου των ευρύτερων κοινωνικών συνόλων, τις μικρές κοινωνίες, όπου λειτουργούν εντελώς λαϊκιστικά, τις συνθλίβουν και αναιρούν κάθε πρόοδο μέσα από στείρες αντιπαράθεσεις. Για την Κόνιτσα ήρθε ο καιρός πλέον της αυτοκριτικής, ο καρός να διαπιστώσουμε πως τα κομματικά ενδύματα δεν αρκούν για να καλύψουμε την γύμνια της υπάρξής μας. Χρειάζονται δυσίες κόποι ικανότητες για να δέσουμε το τόπο μας σε τροχιά εξέλιξης και προόδου αλλά και για να δώσουμε ευγενείς και ωραίους αγώνες για τους οποίους ο άνθρωπος ετάχθη.

Α.

ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΟ

Αγγλικά - Γερμανικά

- Γαλλικά - Ιταλικά

Αφοι ΦΑΤΕ

Πυρσινέλλα 6 - Ιωάννινα

Τηλ 28755

Κόνιτσα τηλ: 22112

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η Πρωτομαγιά γιορτάστηκε φέτος στην Κόνιτσα μόνο με έξοδο στην εξοχή. Ο Βοϊδομάτης και το Μπουραζάνι συγκέντρωσαν τον περισσότερο κόσμο, από όλο το λεκανοπέδιο αλλά και από μακρύτερα (Γιάννινα κ.α).

- Στις 12/5 με πρωτοβουλία του Εξωραϊστικού Συλλόγου Κόνιτσας και συμμετοχή του Δημάρχου και των διαφόρων άλλων συλλόγων της πόλης πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση με θέμα: νέα εκτροφή Αώου με τη «Βάλια Κάλντα» και οι συνέπειές της. Προβλήθηκαν έγχρωμες διαφάνειες από τη συλλογή του Χ. Παπαϊωάννου και αποφασίστηκε να σταλεί διαμαρτυρία σε όλους τους αρμόδιους και στα μέσα ενημέρωσης για ματαίωση των σχεδίων της ΔΕΗ. (Δημοσιεύουμε τη διαμαρτυρία σ' άλλη στήλη).

- Ο Σύλλογος Γυναικών Κόνιτσας έστειλε στη UNICEF το ποσό των 10 χιλ. δραχμών για τις ανάγκες των παιδιών του 3ου κόσμου.

- Μεγάλη συγκέντρωση στην αίθουσα του Δημαρχείου πραγματοποίησε η Επιτροπή αγώνα (που αποτελείται από εκπροσώπους όλων των φορέων της Κόνιτσας), την 1 Ιουνίου, για τα επείγοντα προβλήματα του βυρσοδευείου και της «Βάλια Κάλντα». Ύστερα από εισηγήσεις στα θέματα, από τον Σ. Τουφίδη για το Βυρσοδευείο και από το Ν. Κυρίτση για τη «Βάλια Κάλντα» πήραν το λόγο εξής: Αθαν. Τζιουβίλλας, Ελ. Παπαμιχαήλ, Χ. Κοτύλιας, Ζ. Πανταζής, Αρ. Μάρκου, Λάκης Ευαγγελίδης, Β. Λάκκας, Α. Καρανάσιος, Γ. Μακάριος, Κ. Τσούβαλη, Δ. Διαμάντης, Α. Πανταζής. Τη συζήτηση συντόνιζε ο Μ. Χατζηνεφραιμίδης.

Από τις προτάσεις των συγκεντρωθέντων βγήκε γήφισμα διαμαρτυρίας για να

σταλεί στους αρμόδιους και στα μέσα ενημέρωσης. Εντύπωση έκανε στο πλήθος η απουσία από τη συγκέντρωση, του Δημάρχου και των Δημ. Συμβούλων.

- Το 3ο Δημ. Σχολείο Κόνιτσας, στα Πλαίσια της λειτουργίας του ως Πειραματικού, διοργάνωσε χειροτεχνική έκθεση και έκθεση παιδικού βιβλίου, από την 1η - 3η Ιουνίου, σε χώρο του Σχολείου.

Την έκθεση επισκέφτηκαν πολλοί Κονιτσιώτες και σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

- Στις 6 και 7 Ιουνίου, σε πρωινές εκπομπές του Ραδιοσταθμού Κέρκυρας, η δημοσιογράφος Βιβή Τρύφωνα, αναφέρθηκε στα Προβλήματα της Κόνιτσας (Βάλια Κάλντα, Βυρσοδευείο -Κέντρου Υγείας) καθώς και σε δημοσιεύματα του περιοδικού μας. Η Β.Τ που είχε επισκεφτεί περίπου την Κόνιτσα, στρέφει πολλές φορές τους δημοσιογραφικούς προβολείς προς την Επαρχία μας.

- Στις 7 Ιουνίου, αντιπροσωπεία της Επιτροπής Αγώνα (Βάλια - Κάλντα, Βυρσοδευείο) επισκέφτηκε τον κ. Νομάρχη ο οποίος δήλωσε ότι θα δώσει άδεια λειτουργίας στους επιχειρηματίες του Βυρσοδευείου. Το βράδυ της ίδιας μέρας, σε συγκέντρωση φορέων και πολιτών στην αίθουσα του Εξωραϊστικού Συλλόγου, αποφασίστηκε κλιμάκωση των αγώνων για επίλυση των δύο καυτών προβλημάτων.

- Την Κυριακή στις 11 π.μ. (10/6) ο Εξωρ. Σύλλογος Κόνιτσας εγκαινίασε επίσημα την επαναλειτουργία του Λαογραφικού Μουσείου στη θέση «Δέντρο».

Το Μουσείο θα ανοίγει κάθε Κυριακή στις 12 - 2 και για έκτακτες περιπτώσεις θα εξυπηρετούνται οι επισκέπτες από τον κ. Δ. Καραφέρη, που το σπίτι του είναι δίπλα στο Μουσείο.

• Στις 10/6, Κυριακή, η επιτροπή Αγώνα για τη «Βάλια Κάλντα» και το Βυρσοδευείο οργάνωσε μεγάλη αγωνιστική συγκέντρωση, στην οποία, μετά τις εισηγήσεις του Προεδρείου, πήραν θέση πολλοί από τους παρευρισκόμενους και εγκρίθηκε γήφισμα διαμαρτυρίας με τη δέσμευση της Επιτροπής να το παραδώσει στο Νομάρχη και να το στείλει στους αρμόδιους και στον Τύπο. Η πλειοψηφία του Δημοτ. Συμβουλίου απουσίαζε, ο δε παρευρισκόμενος Δήμαρχος επιφυλάχθηκε να πάρει θέση, προτού συναντηθεί με το Νομάρχη.

Στη συγκέντρωση αποφασίστηκε ομόφωνα η κλιμάκωση του αγώνα με δυναμικές ενέργειες για τη μη λειτουργία του Βυρσοδευείου και μετατροπή του.

• Την Δευτέρα το μεσημέρι αρκετός κόσμος με πολλά αυτοκίνητα έκλεισαν προειδοποιητικά για μια ώρα τον εθνικό δρόμο στην είσοδο της Κόνιτσας, και αντιπροσωπεία της Επιτροπής Αγώνα επισκέφθηκε το απόγευμα τον Νομάρχη χωρίς κανένα δετικό αποτέλεσμα.

Ο Γιαννιώτικος τύπος και οι διάφοροι ραδιοσταθμοί καθημερινά πρόβαλαν το ζήτημα και ο δημοσιογράφος της εφημερίδας «ΠΡΩΤΗ» κ. Φιλλιππακόπουλος επισκέφθηκε την Κόνιτσα στις 9/6 και πήρε συνεντεύξεις για τα προβλήματα της περιοχής.

• Στις 12/6 ο Νομάρχης επισκεπτόμενος χωριά της Κόνιτσας, πέρασε κι από το Βυρσοδευείο.

• Το βράδυ τις 14/6 περί τους πενήντα Κονιτσιώτες που έχουν άποψη υπέρ της λειτουργίας του Βυρσοδευείου, πραγματοποίησαν συγκέντρωση στο Δημαρχείο, όπου οι επιχειρηματίες με δυο ειδικούς διαβεβαίωναν τους παρευρισκόμενους ότι το α-

ποβαλλόμενο - ύστερα από τη δέψη - χρώμιο, που θα διοχετεύεται στον Αώο, θα είναι ακίνδυνο κ.λ.π.

• 18/6 Ύστερα από απόφαση της Επιτρ. Αγώνα για πορεία και συλλαλητήριο στα Γιάννινα, ο Εμπορικός Σύλλογος σε έκτακτη συνέλευση, ομόφωνα αποφάσισε το κλείσιμο των καταστημάτων και συμμετοχή του εμποροεπαγγελματικού κόσμου στο συλλαλητήριο.

Στις 19/6, γύρω στα 100 αυτοκίνητα ξεκίνησαν από την κεντρική πλατεία και κατευδύνθηκαν προς τα Γιάννινα. Στις 11 π.μ. διασχίζοντας τους κεντρικούς δρόμους της πόλης, τερμάτισαν στο Μώλο. Εκατοντάδες Κονιτσιώτες, με πανώ και μαύρες σημαίες, ανηφόρισαν την οδό Αβέρωφ διαδηλώνοντας κατά της εκτροπής της Βάλια Κάλντα και της λειτουργίας του Βυρσοδευείου. Το πλήθος σταμάτησε έξω από το Νομαρχιακό μέγαρο, όπου διαβάστηκε γήφισμα. Το οποίο δόθηκε στον αντικαταστάτη του κ. Νομάρχη (ο ίδιος έλειπε στην Αθήνα).

Ήταν μια σημαντική εκδήλωση του Κονιτσιώτικου λαού κατά της ιδιωτικής ασυδοσίας και της κρατικής αυθαιρεσίας. Απ' όλες αυτές τις εκδηλώσεις, Δήμαρχος και πλειοψηφία, Δ. Συμβουλίου, απείχαν.

• Στις 20/6 έγινε στο Δημαρχείο η καθιερωμένη συναυλία με τη λήξη των μαθημάτων μουσικής.

• Στις 23/6 επισκέφτηκαν την Κόνιτσα περι τα διακόσια μέλη της «Ηπειρωτικής Εστίας» Θεσσαλονίκης. Την Κυριακή 24/6 παρακολούθησαν τη Θεία λειτουργία στον Αγ. Κοσμά και το μεσημέρι η Ι. Μητρόπολη τους παρέδωσε γεύμα στο Εκλ. Οικοτρ. Θηλέων.

Ανταπόκριση Γιάννη Παπαμιχάλη

Από την Αγ. Βαρβάρα Κόνιτσας ο Λεων. Χ. Κοκοβές αποφοίτησε του Πανεπιστημίου (τμήμα Χημείας).

• Ο Λεων. Ε. Κοκοβές τελείωσε το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Τμήμα Φυσικής).

• Ο Σωτ. Χρ. Γκουντουβάς από τον Αμάραντο πήρε το πτυχίο Μαθηματικών από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

• Έγιναν οι αρραβώνες της Εύης Μ. Ζαμπάρα και του Νίκου Βάσιλα.

• Πέθανε στην Αμερική και κηδεύτηκε στη Βίγλα Άρτας ο Νίκος Σκορδάς από τον Αμάραντο.

• Πέθανε στις 9/4 η Πολυξένη Β. Κυρίση, 67 ετών, στο Μπραχάμι.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Ο Λευτέρης και η Ελένη Παππά, απόχτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι στις 29/5.

• Ο Χρήστος και η Λευκοθέα Στεφάνου, στην Κόνιτσα απόχτησαν κοριτσάκι.

• Ο Κώστας και Ελένη Κίτσιου απόχτησαν αγοράκι στην Κόνιτσα στις 16/6.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

Στις 24/4 ο Χρήστος και η Σοφία Φασούλη βάπτισαν το αγοράκι τους. Όνομα νεοβάπτιστου: Μιχάλης.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ:

Αρραβωνιάστηκαν: η Ουρανία Δ. Λώλου από την Κόνιτσα και ο Γιώργος Φανάρας από τη Λάρισα.

• Στο Μάζι αρραβωνιάστηκαν ο Δημήτρης Κυρτσόγλου από την Κόνιτσα και η Φρειδερίκη Ρίζου, στις 18/5.

• Στις 3/6 έγιναν στην Κόνιτσα οι αρραβώνες της Σοφίας Π. Κολόκα και του Θόδωρου Λιαράτσικα από τη Λάρισα.

ΓΑΜΟΙ:

Στις 21/4 παντρεύτηκαν στην Κόνιτσα,

η Χρυσούλα Π. Κολόκα και ο Αναστάσιος Τασίδης από την Κομοτινή.

• Στις 28/4 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι και της Σπυριδούλας Μπαράκου από το Αλιβέρι Ευβοίας.

• Στις 10/6 έγιναν στην Κύπρο οι γάμοι του Γιώργου Ράγκα και της Κύπριας Μαρίας Θεοφάνους.

• Στις 23/6 παντρεύτηκαν στην Κόνιτσα ο Πέτρος Χαλούλος και η Βαρβάρα Σ. Βαγενά.

• Στη Μητρόπολη Ιωαννίνων έγιναν στις 23/6 οι γάμοι του Βασίλη Τ. Παπαδιαμάντη και της Φιλάνθης Μάντη.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Πέθανε στην Αθήνα στις 23/3/90 η Τασία - σύζυγος - Γιάννη Σπανού, από την Πηγή Κόνιτσας.

• Στις 29/3, πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό του Πουρνιά, ο Πασχάλης Τζουμέρκας, 72 ετών.

• Στις 5/5 πέθανε στην Κόνιτσα ο Θωμάς Τσαλιαμάνης, ετών 80.

• Στο Παλαιοσέλι πέθανε ο Αναστάσιος Γρέντζιος, ετών 53, στις 10/5.

• Στην Κόνιτσα, ο Βλάσης Χατζημελετίου, ετών 59, στις 13/5.

• Πέθανε ξαφνικά στην Κόνιτσα στις 22/6, ο Πρόεδρος της Μολυβδοσκεπάστης Θωμάς Δάφνης ηλικίας 67 ετών.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ — ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

	δρχ.
Λιάπη Ερασμία Η.Π.Α.	6.200
Μπελδικιώτης Παύλος Αυστραλία.	9.900
Δήμος Ιωάννης Αυστραλία.	11.000
Παπούς Αναστάσιος Η.Π.Α.	16.000
Βάγγας Ιωάννης Αυστραλία.	13.750
Μήτσιος Ανδρέας Γερμανία.	3.000
Τάσσιου Στέργιος Λονδίνο.	3.000
Λούδας Αθανάσιος Αθήνα.	1.500

Κυρτίνος Στέργιος Παλαιοσέλι	1.000	Δαγκόβανος Γεώργιος Αθήνα	1.000
Εξάρχου Βασίλειος Πηγή	1.000	Γαλάνης Οδυσσέας Αθήνα	1.000
Κοκοβές Παναγιώτης Κόνιτσα	800	Ρούβαλη Σοφία Βόλος	2.000
Παπαγιαννόπουλος Ιωάννης Ιωάν- νινα	1.000	Βουρδούκας Λεωνίδας Αθήνα	3.000
Σωτηρίου Χαράλαμπος Αθήνα	1.000	Παπανικολάου Νίκος Αθήνα	1.000
Πρωτοσυγγέλου Χαρίλαος Καλλιθέα Κόνι- τσας	800	Μάτσικα - Παρασκευοπούλου Νίτσα Θεσ/νί- κπ	1500
Λέτσιος Δημήτριος Θεσ/νίκη	800	Χήρας Γεώργιος Αθήνα	800
Τζατζός Λάμπρος Πικέρμι	1.000	Πορφύρης Κώστας Κόρινθος	1.000
Ξάνθος Μιχάλης Αθήνα	1.500	Παπαγεωργιάδης Χαράλαμπος Αθή- να	1.000
Πίσπας Χρήστος Πειραιάς	2.000	Ζαχαροπούλου Ευλαμπία Αθήνα	1.000
Λέτσιου Μελπομένη Αθήνα	1.000	Αναστασίου Αγνή Αθήνα	1.000
Τσελίφης Δημήτριος Αθήνα	1.000	Κοντοδήμος Δήμος Αγία Παρα- σκευή	1.000
Ντάμας Παναγιώτης Κέρκυρα	1600	Κεφάλας Θεόδωρος Θεσ/νίκη	1.000
Σκαλωμένος Δημήτριος Κεράσο- βο	1.000	Μικρογιαννάκης Δημήτριος Πει- ραιάς	1.000
Συργιάννης Νικόλαος Δίστρατο	1000	Σπανός Θωμάς Αθήνα	1.000
Παγούνης Γεώργιος Αθήνα	1.000	Γιαννάκος Δημήτριος Κόνιτσα	800
Γκόγκος Ιωάννης Αθήνα	1.000	Σπέλλας Κων/νος Κορωπί	1.000
Χατζής Χαρίλαος Αθήνα	1.000	Κοτσίνας Ανδρέας Αθήνα	2.000
Λούδας Παύλος Κόνιτσα	1.500	Κορέτση Όλγα Αθήνα	1.000
Καρανίκας Αναστάσιος Αθήνα	1.000	Παπακώστας Αθανάσιος Θεσ/νί- κπ	1.000
Τάγκα - Πολύζου Πηνελόπη Αγρί- νιο	2.000	Κουκέσης Βασίλης Κόνιτσα	1.000
Πηγαδά - Καραγεώργου Χαρίκλεια Λα- μία	1.500	Μήτσης Κων/νος Θεσ/νίκη	1.000
Μπούσμπουλας Σταύρος Πει- ραιάς	2.500	Μήτση Θεοδώρα Θεσ/νίκη	1.000
Βρόϊκος Σωτήρης Κως	5.000	Ντίνος Λάμπρος Καλλιθέα Κονί- τσας	800
Μανώλης Θεοφάνης Θεσ/νίκη	2.000	Σχίζα Μαίρη Ιωάννινα	800
Μακάριος Βασίλειος Κόνιτσα	1.200	Γκότζος Δημήτριος Αθήνα	1.000
Τρυφωνίδα Άννα Αθήνα	1.600	Τσουνής Αθανάσιος Ιωάννινα	500
Νούτσος Γεώργιος Αθήνα	1.000	Πήχας Βασίλειος Κιάτο	1.000
Παρασκευάς Αντώνιος	800	Αηδόνης Αναστάσιος Μαρούσι	1.000
Πάντος Πέτρος Κόνιτσα	800	Τσιτσιμίδης Αναστάσιος Κόνι- τσα	1.000
Σιώρος Απόστολος Αθήνα	1.000	Ρήγας Κώστας Αθήνα	1000
Ζωγράφος Ευρυπίδης Αθήνα	2.000	Δήσιος Παναγιώτης Πόρος	1.000
Πορφύρη Ουρανία Φιλιάτες	1.000	Γεράσης Αθανάσιος Αθήνα	1.000
Κουτσούκου Λίτσα Αθήνα	1.000	Καρράς Χρήστος Ηλιόραχη	1.000
Παπαϊωννίδης Μίμης Σπάτα	1.000	Καρράς Τάσος Ηλιόραχη	1.000
Γκούτσος Αντώνης Αθήνα	1.000	Λούδας Κων/νος Σχηματάρι	1.000
Θεοδωρίδης Δημήτριος Θεσ/νί- κπ	2.000		

Γκαβανάσιος Ιωάννης Δράμα.	2.000
Νούτσης Κων/νος Αθήνα.	5.000
Κυρίτσης Σωτήριος Αθήνα.	1.000
Κίτσιος Θωμάς Θήβα.	1.000
Γκόγκος Κώστας Κόνιτσα.	1.000
Πρόκος Βασίλειος Καλλιθέα Κόνι- τσας.	1.000
Σκούφιας Δήμος Ιωάννινα.	1.000
Ντίνος Μιχάλης Καλλιθέα Κόνι- τσας.	2.000
Αδελφότητα Καλλιθέας Κόνιτσας. .	2.000
Ευαγγελίδη - Ζωγράφου Άννα Κόνι- τσα.	1.000
Ζιακόπουλος Χρήστος Ιωάννινα. . .	1.000
Πίσπας Ηλίας Δίστρατο.	1.000
Τζουμέρκας Νίκος Αθήνα.	1.000
Τάπης Παύλος Πληκάτι.	800
Δερβένη Χαρίκλεια Αγ. Βαρβάρα Κόνι- τσας.	800
Κίγκα Ευθαλία Ιωάννινα.	1.500
Γκιοζάρη Δήμητρα Κόνιτσα.	800
Χαρισιάδης Γεώργιος Ιωάννινα. . . .	2.000
Φατές Αθαν. Κόνιτσα.	1.000

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Ο κ. Γεώργιος Παπαζήσης πωλεί την πα-
τρική του περιουσία στον Αμάραντο Κόνι-
τσας.

Πληροφορίες

κ. Καζαμίας Τηλ 01 - 3627725

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 600 τ.μ.
με οικία στην Κόνιτσα
(απέναντι από την Ένωση)

Πληροφορίες στα τηλέφωνα:
22321 και 01 - 4325878

• Στην ανεγιά μας Δέσπω Παπακώστα -
Τασοπούλου επίκουρο καθηγήτριά Γεωπο-
νίας Πανεπ. Θεσ/νίκης, για την προαγωγή
του στο βαθμό του αναπλ. καθηγήτριά Γεω-
πονίας καθώς και στην κόρη του ανευιού
μας Γιώργου Μακρή, Αναστασία, που πήρε
το πτυχίο παιδαγωγικών του Πανεπιστημίου
Θεσ/νίκης, θερμά συγχαρητήρια.

Οι δείοι

Θανάσης - Νίκη Παπακώστα

Στέργιος - Μένη Παπακώστα.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ
ΔΩΡΑ

ΒΛΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ τηλ. 22 409

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΩΝ. ΠΟΛΕΩΣ 22
ΤΗΛ 426.951

ΠΑΤΡΑ

**HOTEL "ΑΩΟΣ,,
RESTAURANT - BAR**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΛΙΘΙΚΙΩΤΗΣ

ΣΑΜ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ — ΚΟΖΑΝΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ — ΤΗΛ. (0655) 22079

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΕΙΔ. ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΘΕΜΙΔΟΣ 4 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΟΙΚΙΑ: ΦΛΟΪΑΣ 23 »
ΔΕΧΕΤΑΙ: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ
ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗ 6 - 8 ΜΜ
ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 80 24 122
80 69 013
ΤΗΛ. ΝΟΣ. 68 27 940

Δ^ο ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Τ ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥΣ
ΕΠΙΜΕΛ ΝΟΣΙΟΚ ΚΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΙΩΝ*

ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΟΛΩΝΟΣ 66
(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)
ΤΗΛ 3602 966 (106 80)
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5 - 8 ΜΜ
ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ ΚΑΙΣΙΑΝΔΡΑΣ 10
ΑΠΟ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ 9701 285

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
Δημήτριος Ν. Καζαμίας
Εμ. Μπενάκη 24
Τηλ. 3627 - 725

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22
ΤΗΛ. 426.951

ΠΑΤΡΑ

«ΚΟΝΙΤΣΑ»
Ε.Π.Ε.
ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΤΟΖΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - GRADAR - ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚ/ΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΓΙΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΛΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 5138315

ΜΑΙΡΗ ΚΟΥΣΙΟΥ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Κηφισίας 69
Αμπελόκηποι Αθήνα
ΤΗΛ. 6924394

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ Γ. ΜΠΟΥΡΗ
ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ - ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ CES ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΣ
CES ΙΣΤΟΛΟΓΙΑΣ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΜΑΤΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΡΙΣ VII

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 139 - 141
ΑΘΗΝΑ 114 72

ΤΗΛ : 36 37 051

Ξενώνας με 39 κρεβάτια - έργο της
Αδελφότητας Κερασοβιτών Αθηνών,
λειτουργεί στο Κεράσοβο. Τηλεφ. 0655 -
41.307.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ν' α-
πευθύνονται και στην Αθήνα: κ. Ζάρα
τηλ. 8026395.

